

Агар дар ҷаҳон набвад омӯзгор,
Шавад тира аз бехирад рӯзгор.

ҲАФТАНОМА АЗ 20-УМИ ИЮЛИ СОЛИ 1932 НАШР МЕШАВАД

№ 14 (12290)
8 апрели
соли 2021

ОМУЗГОР

НАШРИЯИ ВАЗОРАТИ МАОРИФ ВА ИЛМИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН www.omuzgor-gazeta.tj

► БУНЁДКОРӢ

Таълимгоҳи навбунёд дар ноҳияи Бобоҷон Faфуров

7 апрел дар доираи сафари корӣ ба шаҳру ноҳияҳои вилояти Суғд Асосгузори сулҳу ваҳдати миллий - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар дехоти Ҳайдар Усмонови ноҳияи Бобоҷон Faфуров Муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии рақами 23-ро мавриди истифода карор доданд.

Бинои науву замонавии таълимгоҳи мазкур дар заминai дастуру хидоятҳои созандai Сарвари давлат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон бо иқдоми соҳибкорони боҳиммату ватандӯст Розиков Абдуҳалил, Розиков Абдуҷалил, Азимов Ҷӯрабой, Ҷӯраев Муродҷон, Азимов Олим, Иброҳимов Нозимҷон, Эгамкулов Мақсадҷон ба истиқболи ҷашни 30-солагии Истиклоли давлатӣ бунёд гардидааст.

Иншооти мазкур аз ду ошёна ва 16 синфонаи барҳаво, утқоҳи таълимии муҷаҳза бо технологияи мусосир ва шароити зарурӣ барои таълиму тарбияи насли ояндасози давлат иборат мебошад ва барои 960 нафар хонанда дар дӯbast пешбинӣ шудааст.

Зимни шиносоӣ ба Пешвои миллат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон маълумот дода шуд, ки дар таҳхонаи бинои кабинетҳои таълимии дӯзандагӣ, ҷонгорӣ, пазандагӣ ва маҳфилҳои рассомиву омӯзиши дигар ҳунарҳо ташкил гардида, наврасон ба омӯзиши қасбу ҳунар ҷалб карда шудаанд. Дар саҳни муассисаи ошхонаи барҳаво барои 120 нафар хонанда ва майдонҷаи варзишӣ бунёд карда шудааст.

Бо дарназардошти супоришҳои Президенти мамлакат ҷиҳати самаранок истифода намудани замини ёрирасон дар масоҳати 0,5 га боги интенсивӣ бунёд гардидааст.

Собиқ бинои муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии рақами 23-и дехоти Ҳайдар Усмонови ноҳияи Бобоҷон Faфуров солҳои 1930-юм соҳта шуда, бо зиёд шудани нуғузи аҳолӣ талабот ба мактаби нав ба миён омада буд.

Пешвои миллат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон зимни мулкот бо омӯзгорон ва хонандагон омӯзиши босамари фанҳои табииатшиносӣ, дақиқ ва риёзиро таъқид карда, бо боварӣ изҳор доштанд, ки насли наврас дар рӯхияи ватандӯстиву ҳештанишиносӣ ба воя мерасад.

Бунёди бинои науву замонавии муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии рақами 23-и дехоти Ҳайдар Усмонови тухфаи Пешвои миллат, муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба ифтихори 30-солагии Истиклоли давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба сокинони ноҳияи Бобоҷон Faфуров мебошад.

President.tj

► НАВИД

Донишҷӯёни тоҷик метавонанд барои таҳсил ба Федератсияи Россия сафар намоянд

Бо амри Ҳукумати Федератсияи Россия аз 31 марта соли 2021, №814-р донишҷӯёни хориҷӣ, аспирантҳо, ординаторҳо ва шунавандагони факултаҳои омодагӣ аз қишварҳои Венесуэла, Олмон, Сурия, Тоҷикистон, Ўзбекистон, Шри-Ланка метавонанд барои идомаи таҳсил ба Федератсияи Россия баргарданд.

Тибқи санади нашршуда, ба рӯйхати давлатҳои дар қарори қаблан тасдиқшудаи Ҳукумати Федератсияи Россия аз 16 марта соли 2021, №639-р бозаш қишивари дигар иловагӣ карда шуд ва ҳоло донишҷӯёни хориҷӣ, аспирантҳо, ординаторҳо, шунавандагони факултаҳои омодагӣ аз қишварҳои Абҳазистон, Озарбойҷон, Арманистон, Беларус, Венесуэла, Ветнам, Олмон, Юнон, Миср, Ҳиндустон, Қазоқистон, Қатар, Қирғизистон, Куба, Молдавия, Аморати Муттаҳидai

сияи Россия дохилнашударо метавонанд қабул намоянд. Донишҷоҳо, ки ба қабули донишҷӯёни хориҷӣ омодаанд, аллакай бо портали хидматрасонии давлатӣ барои тартиб додани рӯйхати донишҷӯёни (мутобики фармони № 635-р) кор мекунанд. Ин портал ба донишҷӯёни имкон медиҳад, ки аз гузаргоҳҳои ҳавоӣ ва заминии сарҳадҳои қишиварҳои аллакай кушода истифода баранд ва вуруди онҳо ба қаламрави Россия бемушкилӣ сурат гирад. Барои ворид шудани

аз озмоиши дуввуми COVID-19 (ПЦР) гузаранд. То гирифта ниҷаҳи санҷиҷӣ, онҳо бояд дар ҷои истиқомат дар ҳолати карантинӣ қарор дошта бошанд ва речайи худмуҳофизатиро риоя кунанд. Дар ин давра омӯзиш ба таври фосилавӣ сурат мегирад. Ба донишҷӯёни хориҷӣ иҷозат дода нашудааст, ки бидуни санҷиҷӣ дуюм дар шӯбаи рӯзона таҳсил кунанд.

Агар дар давраи карантин дар манзили истиқоматии худ, донишҷӯёни хориҷие, ки ба Россия меоянд, аввалин нишонаҳои бемории шадиди роҳи нағас (таб, дарди гулӯ, бинӣ ва сулфаро) пайдо кунанд, бояд фавран дар ин бораи донишҷоҳо оғоҳ намоянд ва ба дуҳтур муроҷиат кунанд.

Дастурмали пай дар пай дар бораи он, ки донишҷӯёни хориҷӣ, аспирантҳо, ординаторҳо, шунавандагони факултетҳои омодагӣ пеш аз вуруд ба Россия ва дар ҳафтаҳои аввалин баъд аз он чӣ кор бояд кунанд, ба онҳо тавассути почтаи электронӣ фиристода шуда, ҳамзамон дар сомонаҳои донишҷоҳо ва саҳифаҳои онҳо дар шабакаҳои иҷтимоӣ ҷойигар карда мешаванд.

Вазорати илм ва таҳсилоти олии Россия дарҳост намудааст, ки шаҳрвандон метавонанд барои маълумоти бештар ва дарёфт намудани посух ба саволи иловагӣ ба Вазорати илм ва таҳсилоти олии Федератсияи Россия тавассути телефони +7 (495) 198-00-00 ё почтаи электронӣ sctminobr@mail.ru муроҷиат намоянд.

Инчунин, ба таваҷҷӯҳи донишҷӯёни тоҷик, ки қаблан барои идома додани таҳсил дар Федератсияи Россия mbb@edu-cip.tj ҳудро ба қайд гирифта буданд, расонида мешавад, ки ҷиҳати тибқи талаботи муайяннамудаи Вазорати илм ва таҳсилоти олии Федератсияи Россия аз нав ба қайд гирифтада суроғай электронии мазкур муроҷиат намоянд. Ҳамзамон, барои дастрас намудани маълумоти иловагӣ метавонанд тавассути телефонҳои 223-23-59, 227-65-60, 221-30-33 ба Маркази барномаҳои байналмилалӣ ва раёсати муносибатҳои байналмилалии Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон муроҷиат намоянд.

*Маркази матбуоти
Вазорати маориф ва илм*

Араб, ҷазираҳои Сеҷил, донишҷӯёни хориҷӣ ба Россия Сербия, Сингапур, Сурия, Танзания, Тоҷикистон, Туркия, Ўзбекистон, Финляндия, Швейцария, Шри-Ланка, Эфиопия, Кореяи Ҷанубӣ, Осетияи Ҷанубӣ ва Чопон метавонанд ба Россия ворид шаванд.

Рӯйхати давлатҳои вуруди донишҷӯёни хориҷӣ ба Россия, ки аз ҷониби Ситоди фаврӯйд ба пешгирии паҳншавии сирояти нави коронавирус дар Россия мунтазам таҷдид карда мешавад, аз тарафи донишҷоҳо ба донишҷӯён, аз ҷумла, тавассути кабинетҳои инфиродӣ дар вебсайтҳои донишҷоҳо, инчунин, тавассути саҳифаҳои расмӣ дар шабакаҳои иҷтимоӣ ва пайдаронҳо пешниҳод карда мешавад.

Айни замон, аз ҷониби Вазорати маориф ва илми Россия Фехристи муассисаҳои давлатии таълими ташкил дода шудааст, ки донишҷӯёни хориҷии ҳанӯз ба Федерат-

сиа Ҳафтагома аз 20-уми юли соли 1932 нашр мешавад

ДАР АРЗХОИ ДҮСТИЙ

Аввалин намоишгоҳ-ярмаркаи «Study in Ukraine» дар Тоҷикистон

Аз 30-юми март то 1-уми апрели соли ҷорӣ дар Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Ш.Шоҳтемур аввалин намоишгоҳ-ярмаркаи «Study in Ukraine» дар Тоҷикистон баргузор гардид, ки дар он наздики 90 нафар намояндаи Вазорати маориф ва илми Украина ва муассисаҳои таҳсилоти олии касбии он бо роҳбарии вазири маориф ва илм Шкарлет Сергей Михайлович ширкат намуданд.

Дар Вазорати маориф
Два илми Чумхурии
Тоҷикистон мулокоти рас-
мии вазири маориф ва илми
Чумхурии Тоҷикистон Имомзода
Муҳаммадиосуф Сайдалӣ ва
вазири маориф ва илми Украина
Шкарлет Сергей Михайлович
баргузор гардид, ки дар он во-
баста ба ҳамкориҳои ҷойдошта
дар соҳа, аз чумла, зиёд на-
мудани теъоди бурсияҳо ба-
рои шаҳрвандони Чумхурии
Тоҷикистон, табодули таҷрибаи
профессорону омӯзгорон, эъ-
тирофи ҳуҷҷатҳои намунаи
давлатӣ, дарача ва унвонҳои
илмӣ ва ҷанде дигар табодули
назар карда шуд.

Сипас, маросими ифтитохи аввалин намоишгоҳ-ярмаркай «Study in Ukraine» дар Тоҷикистон дар Доғишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Ш.Шоҳтемур сурат гирифт, ки дар он вазирони маориф ва илм, сафири Украина дар Ҷумҳурии Тоҷикистон Василий Серватюк, ректорони муассисаҳои таҳсилоти олии кишварҳо, инчунин, доғишҷӯну хонандагони муассисаҳои таълимии Ҷумҳурии Тоҷикистон ширкат намуданд.

Дар намоишгоҳ-ярмаркаи мазкур Донишгоҳи миллии на-

технологиях зехній ва комму-
никатсия, Донишгоҳи миллии
идоракунни об ва идоракунни
муҳити зист, Донишгоҳи дав-
латии Нижин ба номи Нико-

киштисозии ба номи Адмирал Макаров, Донишгохи давлатии технологияҳои кимиёвии Украина, Академияи миллии мусикии Украина ва ҷондагар ширкат намуда, дастовардҳои худро муаррифӣ намуданд.

Хамчунин, дар ин рӯз дар
Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Ш.Шоҳтемур
воҳӯрии вазири маориф ва илми
Украина бо хатмкунандагони
муассисаҳои таълимии Украина,
ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон
дар вазифаҳои гуногун кору
фаъолият менамоянд, баргузор
гардид.

Дар баробари идомаи кори намоишгоҳ-ярмарка, ҳамчунин, намояндагони муассисаҳои таҳсилоти олии Украина аз муассисаҳои таҳсилоти олии

Тоҷикистон 12 созишинома, Донишгоҳи давлатии Дангара 45 созишинома, Донишкадаи сайёҳӣ, соҳибкорӣ ва хизмат 13 созишинома, Консерваторияи миллии Тоҷикистон ба номи Т. Сатторов 1 созишиномаи ҳамкорӣ бо муассисаҳои таҳсилоти олии Украина ба оид ба ҳамкорӣ дар соҳаи маориф» аз 9 апрели соли 2003 ва протоколҳои ҷаласаи ҳамасолаи Комиссияи муштараки байниҳукуматии Тоҷикистону Украина оид ба ҳамкориҳои иқтисодӣ ба роҳ монда шудааст.

Устодон ва коршиносони муассисаҳои таҳсилоти олии

имзо расониданд.

Дар баробари ин, хайати бисернафараи иштирокдорони намоишгоҳ-ярмарка аз ҷойхон таърихию фарҳангии шаҳри Норак ва ноҳияи Дангара дидан намуданд.

Касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Украина дар доираи барномаҳои байналмиладӣ-минтақавӣ (gSmart, UNIWORK, INTERASIA, gSmart-Spatial ICT Infrastructures for Smart Places) дар конференс, симпозиум ва

Дар рафти чорабиниҳои доиргардида дар доираи намоишгоҳ-ярмарка ба як катор иштироқчиён-намоянлагони Вазорати маориф ва дар конфронс, симпозум ва семинарҳо таълимию методӣ, ки дар Чумхури Тоҷикистон ва Украина аз ҷониби ташкилотҳо байналмилалӣ созмон дода мешаванд. Иштироқ менамоянӣ.

дагони Вазорати маориф ва шаванд, иштирок менамоянд.
илми Украина ва ректорони
муассисаҳои таҳсилоти олии
Украина нишони «Аълоҷии
маориф ва илми Тоҷикистон»,
«Ифтихорнома»-и Вазората
маориф ва илми Ҷумҳурии
Тоҷикистон ва тухфаҳои рамзӣ
тақдим карда шуд. Ҳамчунин,
барои дар сатҳи баланд
истиқбол ва баргузор наму-

дани ярмарка-намоишгоҳ ва ҳамкориҳои судманд ба вазири маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон М.Имомзода ва муовини вазири маориф ва илм Д.Қодирзода нишони «Аълоҳи маориф ва илми Украина» тақдим карда шуд.

Ёдовар бояд шуд, ки хамкорӣ дар соҳаи маориф ва илм бо Украина дар асоси «Созишнома миёни Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Вазорати маориф ва илми Украина

Хамчунин, аз чоними Вазорати маориф ва илми Украина дар соли таҳсил 2021-2022 барои шаҳрвандони Чумхурии Тоҷикистон 20 бурсия дар баҳшҳои бакалавр ва магистр аз рӯи ихтиносҳои техникий, иқтисодӣ ва гуманитарӣ пешниҳод намудааст.

Шуморай донишчӯёни тоҷик дар панҷ соли охир дар муассисаҳои таҳсилоти олии Украина 194 нафарро ташкил Мединад.

дихад.
Эҳсон САФАРЗОДА,
сардори Маркази матбуоти
Вазорати маориф ва илм

фту гази Ивано-Франковск, Донишгохи миллии савдо ва иқтисоди Киев, Донишгохи миллии соҳтмон ва архитектураи Киев, Донишгохи миллии технология ва дизайнни Киев, Донишгохи давлатии иқтисод ва технология (Кривой Рог), Донишгохи миллии Кривой Рог, Донишгохи миллии техникии Лутск, Донишгохи миллии авиатсия, Донишгохи миллии техникии «Институти политехникии Харков», Донишгохи миллии политехникии Львов, Донишгохи миллии политехникии ба номи Юрий Кондратюк, Донишгохи миллии политех-

► Дар Осорхонаи таъриху кишваршиносии шаҳри Кӯлоб таҳти унвони «Тасвири об дар асарҳои рассомони Тоҷикистон» намоиш доир шуд.

ҲАҚИҚАТИ БЕБАҲС

Мусалламан, ҹашни

Наврӯз ва соири ҷашиҳои бостонии миллӣ, мисли Тирғон, Мехргон, Ялдо ва Сада ба ғурӯҳи ҷашиҳои дунявӣ доҳил мешаванд, ҳарчанд ки тайи таърихи тӯлонӣ ба онҳо рангубор ва тобишҳои динӣ додаанд, вале то имрӯз бо мушаххасоти секулиории худ бокӣ мондаанд. Ин аст, ки дунявият асл ва асоси сил-силаи ҷашиҳои миллии моро ташкил медиҳад.

Бо гузашти чанд рӯзи тадоруку такопу дар таҷили маросимоти Наврӯзӣ ба марҳилаи ниҳойии ҷаҳнӣ, ки дар силсилаи ойинҳои мунҳасир ба Наврӯзи бостонӣ “Сездаҳбадар” унвон гирифтааст, мерасем ва ба истилоҳ, Соли нави аҷдодиро хушомадед мегӯем. Дар миёни маросимоти Наврӯзӣ “Сездаҳбадар” ба унвони суннати ҷамъబастӣ ё ба истилоҳ, кулминацисонии ин ҷашини бошуқӯҳи аҷдодӣ шинохта мешавад. Расми “Сездаҳбадар”, қабл аз ҳама, бо зиндагии рӯзмарра ва ҳаёти воқеии мардумӣ вобастагӣ дорад ва барои танзими муносибатҳои мутавозини иҷтимоӣ созмон ёфтааст. Он маҷмӯаи маросимоти Наврӯзиро ҷамъbast мекунад ва омодагиро ба ҷараёни минбаъдаи зиндагӣ ба мардум илко менамояд. Ин аст, ки тибқи одоти маросимӣ, мардум ва табакаҳои ғуногуни аҳолӣ дастаҷамъона берун аз шаҳр мераванд ва дар муҳити кӯҳсору саҳро бо ҳушию ҳушҳолӣ ва саргармиҳо бо табии махз бо Замин – яке аз ҷаҳор үнсури ҳасти иртибот дорад ва Замин (хок-гил) дар баробари аносири дигари табии – Обу Боду Оташ дар вуҷуду ҳузури Ҳасти даст дорад. Бо таваҷҷӯҳ ба ин, ҷашини Наврӯз, Тирғон, Мехрғон, Ялдо, Сада бо ҷавҳару аносири табииат пайвастагӣ доранд. Ҳадафи тавлиди таҷлили тарғиби ин ҷашини, ки аз ҳамираи ҳувиятии мардум оғарида шуда, собиқаи тӯлонии таъриҳӣ даранд, шинохти табииат, арҷузории ҷавҳар ва аносири табии, воқеияти ҳасти ва билохира, ҳамоғӯшӣ бо табииат мебошад. Аз ин ҷост, ки мардум аз қадим то имрӯз ба таври ҳудогоҳ ва ноҳудогоҳ ба иҷрои маросимоти Наврӯзӣ, Тирғонӣ, Мехрғонӣ, Ялдой ва Садай пардохта, ҳалқаи васли наслҳои пешину пасинро таъмин намуданд.

Аз як давра ба давраи дигар, аз як марҳила ба марҳилаи дигари таъриҳӣ ва аз як минтақа ба минтақаи дигар интиқол ёфтани силсилаи маросимоти Наврӯзӣ

ат ҳамогүш мешаванд.

Мардум, бо баромадан аз шаҳр худро ба муҳити бози табият, ки инсон ҷузъи ҷудонопазири он маҳсуб меёбад, мезананд ва як навъ гармония ва тавозунро дар низоми зиндагӣ ба вучуд меовранд. Дар «Ёддоштҳо»-и устод

ва соири ҷашнҳои миллӣ гувоҳи он аст, ки фарҳангӣ ҷашнӣ ва маросимию мояхдуду локалий набуда, ҳарактери тавсевай ва глобалий дорад. Дар доираи фарҳангӣ маросимоти ҷашнии мо арзишҳои умумии миллӣ ва умумии инсонӣ инсичом ёфтаанд,

АФКОР

Тарғиби фарҳанги бегона норавост

Имрӯзҳо аъзову пайравони ташкило-ти террористии собиқ Ҳизби нахзати ислом ва дигар гурӯҳҳои динӣ-экстремистӣ дар шабакаҳои иҷтимоӣ оид ба муҳимияти пӯшидани сатру ҳичоб аз ҷониби занҳои Тоҷикистон ҳар гуна маълумотҳои бардуруғу ифротиро пахн карда истодаанд. Маликуш-шуаро Баҳор вакте ки дар Эрони подшоҳӣ масъалаи ҳичоб доғ шуда буд, иброз дошт, он чи ки марбут ба шарму ҳаё аст, дар ҷашм аст. Ҳазор сатру ҳичоб пӯшонӣ, то вакте ки ботини инсон музайян ба аҳлоқи одии одамий набошад, наметавонад монеи фасоди аҳлоқӣ ва фиску фуҷур шавад. Ба гуфтае, асоси ҳар сухан тобиши ботинӣ дорад. Зоҳирпаратӣ ва ҷилваниамоии мазҳабӣ ҳеч умумият на бо Ислом дорад ва на бо раванди шаҳсиятсозӣ. Занҳои кӯҳистони тоҷик ҳичоб намепӯшанд ва рӯймоле, ки бо ҳуд мегиранд, онҳоро аз ҳама чиз ҳимоя мекунад. Ҳоло ҳам ба Ҳатлону Зарабшон биравӣ, хусусан, ба деҳоти онҳо модари тоҷик бо сару либоси миллӣ ва дар сардоки сафед шуморо пешвоз мегиранд ва ҷизнефт, ки аз ин воҳима шавад.

Сиёхчай хислати мардуми давлатҳои Шарқи Миёна аст ва пахн карданӣ он иснонда ба фарҳангту суннати қадимии миллист. Дар кулли осорхонаҳои шаҳрҳои чумхурӣ на-мунай либоси занона ба намоиш гузошта ме-шавад ва он ҷо ба он маъное, ки ифритоҳои гарбнишин меҳоҳанд, нишона аз сатру ҳичбоби

ки ин хусусиятҳои арзишмехвар боиси фарогирии намояндагони најоду миллият ва ҳалқияту диниятҳои гуногун дар ҳалқаҳои идона мегарданд. Ба ин манзур, эҳё ва ба таври боистаю шоиста тарғиб намудани маросимоти ҷашини миллио мардумӣ сатҳи бухрони ҳуввиятиро, ки ҳамакунун чомеаҳои моро таҳдид мекунад, пойин мебарад ва роҳро барои расидан ба ҳадафҳои олии инсонӣ – ташаккули биниши илмӣ, таҳқими чомеаи шаҳрвандӣ, таквияти низоми дунявиӣ ва соҳтмони давлати ояндадори милли ҳамвор месозад.

Одатан, табақаҳои иҷтимоӣ ва нафарони алоҳида, ки ойини “Сездаҳбадар”-ро ба унвони суннати дерини аҷдодӣ берун аз фазои шаҳр дар муҳити кӯҳсору табият таҷлил мекунанд, дар ҷараёни гардишҳои идона бозори суҳбату гуфтугӯҳои ширину созандаро дар заминаи таърихи пуршуқӯҳи аҷдодӣ, қаҳрамонҳои устуравию таърихӣ, достону ҳамосаҳои миллӣ, шеъру ҳикмати Фирдавсӣ гарм нигоҳ медоранд. Ба ин тартиб, сайругашти идона дар тавъами бо суҳбатҳои ҷолибу шунидани дар робита бо ҷашинон миллӣ, маросимоти наврӯзӣ, таърихи миллӣ, фарҳангги инсонсозӣ, мароҳили ҳудоогоҳи ҳудшинносии миллӣ, тарғиби арзишҳои умумиллӣ ва ҷаҳонӣ, ба ҳукми анъана даровардани иҷрои маросимоти миллӣ бо максади бехбуд баҳшидани фазои сайёҳию гардишгарӣ дар кишвар ойини “Сездаҳбадар”-ро ба унвони ҷашини ҷамъбастии миллӣ шукӯҳу шаҳомати хосса мебахшанд. Иҷро расмиёти Наврӯзӣ (манзур маросими Сездаҳбадар)

ва дар ҳошияи он анҷом додани сӯхбату мунозираҳои самимо-нао беғаразонаи ширкаткунандагони сайри Сездаҳбадарии Наврӯзӣ, ки ҳамагӣ бо ҳадафи арҷгузорӣ ба фарҳанги ойинию маросимиӣ, мероси гаронмояи аҷдодӣ, тадовум ёфтани амри суннатӣ гирифта-ни ҷашнҳои мардумӣ анҷом дода мешаванд, умри ойину суннатҳои миллиро дар мисо-

тамаддунист. Наврӯз ва маросимоти Наврӯзӣ, минчумла Сездаҳбадар, дар мачмӯй, як тамаддуни тому тамоманд, ки миллат ва фарҳанги моро дар паҳнон таърихи башарӣ аз қадим то имрӯз намояндагӣ ме-кунанд. Бошад, ки ин гуна маросимоти миллио мардумӣ байни чомеа густариш ёбанд ва сол ба сол зеботору хотирмонтар ҷараён бигиранд.

Қатын назар аз он ки дар пешорӯйи таҳдиу хатарҳои глобалию бемориҳои сироятию вирусӣ бо шумули коронавирус қарор дорем, хифзу нигаҳдошт ва муҳимтар аз ҳама, иҷрои боэҳтиёту боназокати маросимоти миллию мардумӣ, ки покиу тозагии равонию ҷисмӣ ва ботинию зоҳирӣ чомеаро тараннум ва тақозо менамоянд, вазифа ва рисолати интеллигенсияи милли мебошад. Воеан, имрӯз замоне расидааст, ки суннату маросимоти фаромӯшшудаи миллию мардумӣ бо шуқӯҳу шаҳомати қаблӣ эҳӯ шаванд. Масъулияти фардӣ ва рисолати иҷтимоии мо тақозо мекунад, ки дар раванди зинда ва мавриди таҷлил қарор додани маросимоти Наврӯз, Тиргон, Меҳргон, Ялдо, Сада саҳми муносиб бигирем. Зимнан, ҳар яки мо бо амалкардҳои муфиди инфириодӣ ва дастаҷамъӣ метавонем ҷашиҳои бузурги миллиро дар якҷоягӣ бо маросимоти аҷдодӣ ба сатҳи иҷтимоӣ ва мардумӣ бирасонем ва умри онҳоро барои садсолаҳо дароз намоем.

Сездахбадар муборак,
ҳамватаанони гиромй!

*Нозим НУРОВ,
устоди ДДФСТ
ба номи М. Турсунзода*

АХБОР

Дашти Поён сохиби майдончай фароғатӣ гардид

Ба хотири сазовор пешвоз гирифтани 30-юмин солгарди Истиқлоли давлатии Чумхурии Тоҷикистон бо мусоидати мақомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояту шаҳри Хоруғ, дастгирии шарикони рушд, Федератсияи футболи Тоҷикистону одамони эҳсонкор дар шаҳри Хоруғ 9 майдончай фароғатию истироҳатӣ ба истифода дода шуда, бунёди 3 майдончай дигар ба накшা гирифта шудааст.

Дар арафай қашни байналмилалии Наврӯз дар маҳаллаи Дашти Поёни шаҳри Хоруг боз як майдончая фароғатӣ барои кӯдакон мавриди истифодабарӣ қарор дода шуд. Он бо ибтикори макомоти иҷроияи ҳокимияти давлатии вилояту шаҳр бунёд гардида, дар он шароити хубӣ бозӣ баҳри фароғатӣ кӯдакон муҳайё гардидааст. Дар бунёди он соҳибкори маҳаллӣ Гуланор Одилбекова саҳмгузор аст.

Дар расми ифтиҳои ин майдонча раиси вилоят Ёдгор Файзов ва раиси шаҳри Хоруг Мирзонабот Алишер иштирок ва суханронӣ карданд.

Муборизаи «Об» ва «Оташ»

Ҳамасола бо ибтикори Ҳадамоти оташнишонӣ дар муассисаҳои томактабии вилоят озмуни «Калидҷаи заррин» гузаронда мешавад. Дастаи «Об» ва «Оташ»-и кӯдакистони № 1-и шаҳри Ҳоруғ барои соҳиб шудан ба «Калидҷаи зарин» оид ба адои одитарин амалҳо роҷеъ ба роҳ надодан ба сӯхтор ва риояи коидаҳои пешгирии он мусобика намуданд. Мавзӯи озмун дар худ роҳҳои начотдиҳӣ аз сӯхтор, фурӯ нишондани аланга, саволу ҷавоб дар ин мавзӯй, қироати шеър ва расмкаширо дар худ таҷассум мекард.

Иштирокчынның озмун аз чониби рохбарияти Хадамоти оташнишонии вилоят сохиби тухфаҳо шуданд.

Ч.ҚОЗИБЕКОВ,
«Омӯзгор»

► БА ОЗМУНИ «БИСТСОЛАИ ОМӮЗИШ ВА РУШДИ ФАНҲОИ ТАБИАТШИНОСӢ, ДАҚИҚ ВА РИЁЗӢ»

Паёмҳои Асосгузори сулҳу вахдати миллӣ-Пешвои миллиат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтаром Эмомалӣ Раҳмон тақонбахши тамоми соҳаҳои чомеа, баҳусусл, илму маорифи мамлакат мебошанд.

Бо ибтикори Пешвои миллиат дар ҷумҳурӣ «Бистсолаи омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ» дар соҳаи илму маорифъ эълон шудааст. Танҳо ҷаҳонбинии

ва риёзӣ таҷиди назар намоем, муассисаҳои таълимии бо асбобҳои аёни ҳама ҷавозимоти озмоишгоҳии мусосир таъмин созем, мазмуну мояхти омӯзиш, пажӯҳиши ва дарки ҳодисоти табиат низ дар асоси консепсияи ягонагии инсону табиат ва талаботи мусосир бояд сурат гирад.

Қайд кардан лозим аст, ки барои рушди илмҳои дақиқ ва табиатшиносӣ шароити мусоид лозим аст, яъне, барои инкишофи онҳо бояд заминай коғии муддиву техникӣ вучуд дошта бошад.

Барои расидани ба ин нақшаи ҷаҳонбинии

ба амалигардонии «Бистсолаи омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ» дар соҳаи илму маорифъ эълон намудани солҳои 2020-2040» ба таевиб расид. Мутобиқи банди 2-и фармоиши мазкур нақшаи ҷаҳонбинии коллеҷи техникию омӯзгории ноҳияи Рӯдакӣ барои солҳои 2020-2025 оид ба амалигардонии ҳадафҳои «Бистсолаи омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ» дар соҳаи илму маорифъ» тасдик карда шуд.

Мавриди зикр аст, ки дар нақшаи ҷаҳонбинии мазкур

анд ва баргузор намудани конфронсҳои илмию амалий ва назариявӣ марбут ба бандҳои нақшаи ҷаҳонбинии мазкур аст. Зоро тибқи банди 17-и Накшай ҷаҳонбинии ташкил ва гузаронидани конфронсҳои сатҳи гуногуни илмию амалий ва назариявӣ дар мавзӯҳои «Тавсеси тафаккури техникии насли наврас», «Истифодаи технологияи мусосир дар раванди таълими фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ», «Омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ-тақозои замон» ва гайра пешбинӣ гардидааст.

Роҳбарияти муассисаи таълими тасмим гирифтааст, ки

роҳбарияти муассисаи таълими тасмим гирифтааст, ки

Таваҷҷуҳ ба илмҳои дақиқ меафзояд

илмӣ ва ҷомеаи бо донишҳо ва тафаккури техникӣ мусаллаҳ метавонад алайҳи ҳама ҷуна буҳрони ҷаҳонӣ рақобатпазир, тобовар ва муваффақ бошад.

Таъсири илм ба тамоми саҳтҳои ҳаётни инсон-технология ва саҳоат, иқтиносидӣ, қишварӣ, сиёсат, фарҳанг ва ҷаҳонбинӣ торафт меафзояд.

Мо бояд омӯзиши мукаддими табиатшиносиро аз боғчай қӯдакон шурӯй намуда, дар тамоми зинаҳои минбаъдан таҳсилот омӯзиши асосҳои табиатшиносии мусосирро барои тамоми соҳаҳо ва ихтиносҳо ба роҳ монем, стандарт ва нақшаву барномаҳои таълимии бо дарназардошти дастури рахнамо ва созандай Пешвои миллиат бо бартарӣ додан ба омӯзиши фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ

ҳадафҳои нек ҳар яки мозшарҳандони ватандӯсти қишварро зарур аст, ки дар ҳар қадом вазифа маком ва соҳаҳои марбути ҳудамон содикона хидмат карда, баҳри амалий гардидаин ин иқдомҳои созандагӣ бештар саъю қӯшиш намоем.

Роҳбарияти коллеҷи техникию омӯзгории ноҳияи Рӯдакӣ дар ин самт пайи амалий намудани корҳои мушаҳҳас таълош дорад. Ҳанӯз моҳи деҳаби соли 2020 фармоиши директори муассисаи таълими «Дар бораи иҷрои фармоиши вазiri мусосирро барои ҷомеаи тоҷикӣ» дар бораи иҷрои фармоиши ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи иҷрои ҳуқумати ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Накшай ҷаҳонбинии мазкур

таҷдирҳои мушаҳҳас, аз ҷумла, бандҳои дар нақшаи ҷаҳонбинии ҷаҳонбинии мазкур

дар муассисаи мозшарҳандони мазкур

Гулхумор ҲУСЕЙНЗОДА,
директори коллеҷи техникию омӯзгории ноҳияи Рӯдакӣ,
номзади илмҳои филология

Шарафи одамий аз илм бошад

Дониш ҷароғест, ки роҳи одамонро равшан месозад. Инсон ба василаи илму дониш ҳар ҷуна мушкилро ҳал менамояд ва ба рӯи ҳуд дари баҳту саодатро мекушояд.

Дарки оламу одам, ҳаводиси некӣ, асрори фалак ба андозаи ақли инсон марбут аст. Ҳар қадар кас ба умки ҳодисот бирасад, ҳамон қадар асрори дигаре зуҳур мейбад. Яъне дар ин олами бекарон ҳазорон асрор нуҳуфтасад, ки ҳар якero бо заҳмати зиёд қашғ мекунанд.

Илм дастоварди бузурги инсонӣ мебошад. Пешрафти тамоми ҷаҳонӣ рӯзгор ба илм вобаста аст. Ақли инсонӣ пайваста бозёфтҳои навро рӯи кор оварда, заҳмати мардумро ба маториб осон мекунад. Гуфтан мумкин аст, ки илм ҷунун самти ғаълияти инсон мебошад, ки вазифаи он коркард ва мураттаб гардонидани донишҳои объективӣ оид ба воқеяни ва тарзи маҳсуси дарёfti донишҳо. Илмро низоми ягона, ҳамбаста ва рушдкунандай донишҳо оид ба олами атроф ва қонунҳои инкишофи он ба вучуд меоварад. Вале илм на танҳо үнсур мухимтарини фарҳанг ва шакли олии донишҳои инсонӣ, балки нишондихандай асосии фарҳангӣ миллий ва кафолати рушди бемайлони давлат низ мебошад.

Илм ба инсон имконият медиҳад, ки соҳибистеъод гарداد,

хубу бади ҳаётро омӯзанд, маърифати баландро соҳиб бигардаду комилхуқуқ бошад. Махз омӯзиши илму маърифат пойдевори бузурги ҳаётӣ каси соҳибмаърифат шуда метавонад. Омӯхтани илму маърифат мунаввар кардани фардои ҳаёт аст. Агар касе илму дониши омӯхтаашро дар ҳаёт амалий гардонад, ўқасет бузургид, ки ҳаётро омӯхтаву мулоҳизакор, соҳибии соҳибдавлат аст, соҳибиззату соҳибкамол ва намунаи ibrati ҳамагон аст. Аммо шахсе, ки измilonи дониш боҳабар нест ва низ намекӯшад, ки соҳибии бошад, оқибат аз кирдори ношоистаи ҳуд пушаймон мегардад. Лекин умр барои инсон ҳамагӣ як бор дода мешаваду шахсе, ки онро пайи омӯхтани амали носавобе сарф мегардонад, ҳатои бузурге содир мекунад. Танҳо ва танҳо донишу илм бояд омӯхту амал намуд, то ҳаёт ҳубу бамавриду бо номи нек гузарад. Камолиддин Биной фармудааст:

Зи донии шавад кори ғетӣ ба соз,

Зи бедониишӣ кор гардад дароз.

Омӯхтани бо амал судманд аст. Яъне дониши назарӣ ҳамон вакт комил аст, агар бо амал созгор гардад:

Кори беизм бору бар надҳад,

Тухми бе магз бас самар надҳад.

Асосгузори сулҳу вахдати миллиат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтаром Эмомалӣ Раҳмон доир ба илм ва

мояхти он ҷунун таъқид намуданд: «Илм дар шароити мусосир

накши калидӣ дошта, ба рушди тараққиёти давлат мусоидат менамояд». Имрӯз мо гуфта метавонем, ки илм дар ҷомеаи мусосир дар бисёр соҳаҳо ва умумan, ҳаётни инсон накши мухим дорад. Сатҳи рушди илм яке аз нишондихандои асосии рушди ҷомеа буда, инчунин, нишондихандай рушди мусосир давлат мебошад. Дар замони мусосир, некуҳволии қишиварҳо бевосита аз вазъи соҳаи илми онҳо вобаста аст.

Дар марҳили ҳозираи рушди илм соҳти иҷтимоии ҷомеааро тағайир медиҳад. Илм бевосита тавассути таълими ба инсон таъсири мерасонад. Илм, ки ба раванди таълими ва тағайирӣбии соҳтори таълими таъсири бевосита мерасонад, ба ҳамаи ҷузъҳои он: мақсад, вазифа, принсип, шаклу усуљҳо, воситаҳо ва натиҷаҳо даҳл дорад. Ташаккули ҷаҳонбинии илмӣ низ ба шарофати системai таълими ба амал меояд, ки он дар ташаккули шахсият накши мухим мебозад.

Абдулқодирӣ Бедил ба омӯхтани дониши баҳои баланд дода, гуфтааст:

Фалакро ҳамчӯ накши по қунӣ наст,

Вале ғар дониши нагзорӣ аз даст.

Соҳиби илму маърифат будан яке аз фазилатҳои бузурги инсонӣ. Чунки инсон ба воситаи илм ба мартабаҳои баланд мерасад. Пешрафти тараққиёти ҷамъият низ ба илм вобастагӣ дорад.

Дилноза КАРИМОВА,
ҳодими қалони илми
Осорхонаи маорифи ATT

Пайдоиши истилоҳот ва ишоратҳои математики

Истилоҳот ва ишоратҳои математики таърихи ҳудро даранд. Рамзи интегралро математики немис Гатфрид Лейбнитс, ки дар радифи Исаак Нютон бунёдгари хисоби дифференциалӣ ва интегралӣ маҳсуб мебошад, соли 1675 доҳил кардааст. Ин рамз тағири ҳарфи лотинии S мебошад. Ҳуди қалимаи интегралро Якоб Бернулли соли 1690 пешниҳод карда буд. Он шояд аз қалимаи лотинии «интеграл», ки маънояш баркарор кардан аст, гирифта шуда бошад. Истилоҳи «хисоби интеграл» шоҳай нави математики хисоб мешавад. И.Бернулли асосан ба тарзҳои ёфтани функции ибтидой машгӯл буд. Хисоби интегралӣ аз таҳқиқи масъалаҳои зиёди табиатшиносӣ ва математики пайдо шудааст. Аз соли 1997 сар карда, истилоҳи «функцияи ибтидой» ба ҷойи «функцияи сода», ки онро франсуз Жозеф Лагранж (1736-1813) доҳил карда буд, пайдо шуд. Истилоҳоти «интегралӣ номуайян»-ро олими немис Г.Лейбнитс ва «интегралӣ муайян»-ро соли 1819 математики фаронсавӣ Ж.Фурье доҳил карда буданд. Бисер гояҳои хисоби интегралро математикҳои Юнони қадим ҳангоми ҳалли масъалаҳо оид ба ёфтани квадратураҳои (масоҳатҳои) фигураҳо ҳамвор, инчунин, ёғтани кубатураҳои (ҳамҷӯҳо) ҷисмҳо пешгӯй ҳарда буданд. Дар ин қатор, пеш аз ҳама, Ёвдокс (408-355-и пеш аз милод) ва Архимед (287-212-и пеш аз милод)-ро метавон номбард кард.

Асири XVII асри рушди камол ёфтани хисоби интегралӣ ба хисоби меравад. Дар ин давра он ба шоҳай мустаҳками илми математика мубаддал мегардад. Олими намоён Иоган Кеплер (1571-1630) барои ҳосил кардан конунҳои ҳаракати сайёраҳо гояи интегронии тақриби интифода бурд. Исаак Барроу (1630-1677), ки устоди Нютон буд, алокай байни интегронии ва дифференциониро хеле ҳуб дарк карда буд. Назарияи соҳи илми хисоби интегралро Нютон ва Лейбнитс (новобаста аз ҳамдигар) пешниҳод кардаанд. Онҳо аз гояҳои дар ҳалли масъалаҳои ҳусусӣ интифода шуда назарияи умумииро соҳта, формулаеро қашф кардаанд, ки ҳоло номи онҳоро дарод. Вале ёфтани функцияи ибтидой барои бисер функцияҳо масъальалан мантиқан кардан хисоби нав дар пеш буд. Дар асрҳои оянда методҳои анализи математики боз ҳам инишифо ёфтанд. Дар ин қатор, пеш аз ҳама, Леонард Эйлер (1707-1783) ва И.Бернулли саҳмгузоранд. Эйлер тадқики системавии интегронидани функцияҳои элементариро ба итмом расонид.

Амирiddин АШӮРОВ,
омӯзгори мактаби №4, ноҳияи Айнӣ

КИТОБИЁТ

Замони бозаргонӣ талаботи хоси худро дорад, ки аз муҳимтарин талаботи он фахмиши иқтисодӣ дошта ни ҳар шаҳс аст. Ин масъала дар замони Шӯравӣ дар Тоҷикистони мое аз нигаронкунанд буд, чун тафаккури мардум ҷанбаи гуманитарӣ дошт ва таваҷҷӯҳ ба фанҳои риёй назаррас набуд.

Хистиклол ин камбузи замони Шӯравиро ислоҳ кард ва пеш аз ҳама, барои заминагузории фахмиши иқтисодии чомеа таълими фанҳои махсусро дар мактабҳои миёна ҷорӣ кард, ҳамзамон, ташкили ихтиносҳои нау ба навро дар ин самт дар мактоби олий роҳандозӣ намуд. Имрӯз дар мактабҳои миёна китоби дарсии махсус (“Асосҳои иқтисодӣ”) таълим дода мешавад, ки бовардорем, бо омӯзиши он натиҷаи дилҳоҳро ба даст оварда метавонем. Агар соли 1990 танҳо як ихтинос - молия ва қарз дар донишгоҳҳо омӯзонда мешуд, соли 2019 ҷанди ихтиносӣ дигар илова шуд: фаъолияти бондкорӣ, андоза ва андозбандӣ, фаъолияти гумруқӣ, молия ва қарз дар фаъолияти иқтисодии берунӣ, маркетинг кори бонкӣ, системаҳои автоматикунioniонии бонкӣ, баҳисобигрии бухгалтерӣ дар бонкҳо, танзими ҳуқуқии молия ва қарз, суғурта ва гайра.

Дар ин ҳол зарурати таълифи чопи дастурҳои методӣ барои омӯзгорону омӯзандагон ба миён омад. Аз ҷониби донишмандони қишивар барои донишгоҳҳо дастурҳои зиёди таълими бо забонҳои русиву тоҷикӣ ба табъ расидаанд, ки ҳуҷалкунанда аст. Чунин як дастур бо номи “Маърифати молиявӣ” аз ҷониби донишмандони соҳаи иқтисод Шодибек Қодиров ва Б.Ҷӯраев (зери таҳрири доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор, узви вобастаи Академияи илмҳои Тоҷикистон Л.Ҳ. Сайдмуров) дастаси хонандагон гашт. Он ҳамчун дастури омӯзиши барои наврасон, ҷавонон, донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ, ибтидой, миёна ва олии қасбӣ, кормандони ташкилотҳои ҷамъияти ва кулии онҳо, ки ба донистани донишҳои молиявӣ майл ва эҳтиёҷ доранд, тавсия мегардад.

Тавре дар сарсухани китоб омадааст: “Маърифати молиявӣ барои ҳама қишири чомеа зарур буда, ташаккули он яке аз шартҳои асосии татбики принсипҳои иқтисодӣ бозорӣ ба ҳисоб меравад. Максади асосии ҷамъияти мазкур низ баланд бардоштани маърифати молиявии ҳама қишиҳои аҳолӣ: кӯдакону наврасон, ҷавонон, қалонсолон ва муҳочирони меҳнатӣ мебошад.”

Бубинем, ки чӣ ҷиз музалифонро водор кард, то ба ин мавзӯй даст зананд? Дар посуҳи ин суол музалифон тибқи натиҷаҳои тадқиқоти Ширкати байналхалқии молиявӣ (IFC) як қатор зарурати иҷтимоиро пешниҳод кардаанд. Аз ҷумла, таъқид кардаанд, ки аз се ду ҳиссаи аҳолии Тоҷикистон аз хизматҳои молиявӣ, ҳусусан, суратҳисобҳо, қарзҳо ва пасандозҳо истифода намебаранд. Инро дар мисоли дилҳоҳ корхона

ӯ махалла мушоҳида кардан мумкин аст. 90% шаҳрвандон дар бораи хидматгузориҳои бонкӣ ҷизе намедонанд, аз нисиф бештари пурсидашудагон маблағҳои молиявиашонро захира намекунанд. Тавре болотар ишора шуд, аз надоштани фахмиши иқтисодӣ 40% аҳолӣ даромадҳояшонро бехуда сарф карда, ҳамеша ба қарз рӯ ба рӯ мешаванд. Дуруст аст, ки 42% аҳолӣ аз ин нигоҳҳо худро саводнок мешӯмаранд, аммо аз нисиф зиёд ба аз худ кардани маърифати молиявӣ эҳтиёҷ доранд.

Дар тавзехи ин масъала музалифон атрофи пайдоиши пул, нақшу шаклҳои он, технологияи истифода ва интиқоли пул, роҳҳои хифз ва афзоиши он, фарқи пасандоз аз амонат, роҳҳои қарзгирӣ, фоизи қарз, суғурта, бюджети давлат ва оила, асъори рақамиӣ, қаллобии молиявӣ, аҳроми молиявӣ, маркетинг шабакавӣ, соҳибкорӣ

метавонанд қарз бигиранд? фоизи қарз чист?” чунин таъқид шудааст:

Яке аз масъалаҳои мухиме, ки дар ҳаётӣ иқтисодии мардум солҳои охир боиси нигаронӣ гаштааст, қаллобист. Ин масъала ҳам аз назари муаллифон дур намондааст. Дар шарҳи ин мавзӯй омадааст, ки қаллобии молиявӣ як ҳодисаи маъмӯл дар зиндагии ҳаррӯза ба ҳисоб меравад. Ҳама вакт нафароне ёфт мешаванд, ки меҳоҳанд аз боварии дигарон истифода намуда, даромади муфт ба даст оваранд. Агар ба зиндагии рӯзмарра нигарем, чунин ҳодисаву воеҳо дар ҳар қадам ба ҷашм мерасанд. Муаллифон барои ба доми фиреб наафтидани хонандагон дар бораи шаклҳои зоҳиршавии қаллобии молиявӣ ва омилҳои қоҳиш додани он маъмӯмоти фасех додаанд.

Дар ҳар маврид эҳтиёҷ ва зирақиро ба кор бурдан шарти асосист. Вале агар кас маърифати молиявӣ

Даҳли каму ҳарҷи зиёд бар зарари мост

ва оғози он иттилооти ҷолиб овардаанд, ки якъоҷ бо забони сода, фаҳмо ва маънирас ифода ёғитаанд. Мавзӯй аввалин ҳам бо номи ҷолиб пешниҳод гаштааст: “Пул чӣ тавр ба вуҷуд омадааст?”

Чунин номгузорӣ як ҷанబай ҳуби кори музалифон аст, зеро маҳз ҳамин амал төъдоди хонандагони китобро меафзояд. Дар ин бахши музалифон дар бораи таърихи пайдоиши пул, шакл ва интиқол, инчунин, роҳҳои аз ҳуд кардан ва сарфи мақсадонки он мавзӯмут пешниҳод кардаанд.

Як фарқияти китobi мазкур дар он аст, ки дар он баязэ истилоҳ ва мавзӯҳои то ҳол дар адабиёти тоҷикии соҳавӣ дидана шуда ҷой гирифтаанд. Дар китоб мисолҳои ҳаётӣ тавассути инфографикаҳо оварда шудаанд, ки ҳар шаҳси ҳоҳишманд метавонад аз онҳо амалан истифода барои фоида ба даст орад. Ҷунончи, барои шарҳи мавзӯй “Пулҳои электронӣ” музалифон наклеро мөранд бо номи “Азизҷон чӣ тавр дар интернет пул кор мекунад?” Танҳо сарлавҳаро дидану ба забон овардан коғист, ки дикқати ҳар ҳонанда ба мавзӯй ҷалб шавад.

Фарқияти дигари китоб дар он аст, ки дар поёни ҳар мавзӯй барои осонфаҳм кардан ва ҷалби таваҷҷӯҳи ҳонанда дар ҷорҷӯбай махсус иттилои нау аҷиб таҳти унвонҳои “Таваҷҷӯҳ”, “Маълумотҳои ҷолиб”, “Бояд дар хотир дошт!” манзури ҳонандагон мегардад. Барои мисол, дар шарҳи мавзӯй “Одамон чӣ гуна

надошта бошад, гумон аст, ки ин ду омилро ба кор бурда тавонад.

АЗ масъалаҳои мухимми замони иқтисодӣ бозаргонӣ соҳибкорист. Ин амал бисёрҳоро зуд ба ҳуд ҷалб мекунад, вале мушоҳида мешавад, ки на ҳар кас муваффақ шуда метавонад. Музалифон барои муваффақ шудан иброз доштаанд, ки пеш аз ҳама, таҳияи соҳибкорӣ (тиҷорат-нақша) зарур аст. Дар ҳоле ки дар қишивар ба фаъолияти соҳибкорӣ тибқи қонунгузорӣ набояд ягон мақомот монеъгӣ намояд, нафари шавқманд маҳз бо доштани нақшай ҳос (бизнес-план) метавонад суд ба даст орад. Барои рушди фаъолияти соҳибкорӣ дар замони имрӯза шаклҳои гуногӯн мавҷуданд, ҳатто маркетинг шабакавӣ. Музалиfon бо пешниҳоди сарлавҳаи ҷолиби

“Фаъолияти соҳибкорӣ: чӣ тавр ва аз чӣ бояд оғоз намуд?” дар бораи бурду боҳти ин самт ва роҳҳои расидан ба ҳадаф далелҳои муҳим овардаанд. Яъне, танҳо ҳоҳиш омили муваффақ шудан ба ҳадаф нест, амал дар асоси нақша муҳим аст.

Ба ин тарика, музалиfon дар китоб атрофи 19 мавзӯй донишҳоҳо ба хонандагон пешниҳод кардаанд, ки метавонанд барои баланд бардоштани маърифати молиявии ҳар коромӯз мусоидат намоянд. Ногӯфта намонад, ки китоб ба төъдоди 500 нусха ҷо шудааст, ки ин дар шароити имрӯза нокифоя аст. Хуб мешуд, ки чопи тақории он бо иловахои тоза ва таъдоди ҷониби Вазорати маориф ва илм ба назар гирифта шавад. Маслиҳати мо ба музалиfon ин аст, ки дар ҷонида барои таваҷҷӯҳи ҳар мавзӯй оғозӣ таҳсилоти таҳсилотӣ: таҳлили таъриҳӣ ва амалий” тарқиб ёфт, ҳар яке бо такаҷҷӯҳи ҳар мавзӯй ҷо шудааст.

Бояд гуфт, ки яке аз масъалаҳои умдаи матбуот дар он замон тарбияи қадроҳои қасбии журналистикӣ буд ва ин вазифаҳои матбуоти

ТАҲҚИҚ

«Оинаи таъриҳ» пурҷилост

Омӯзиши матбуоти тоҷик, ки таърихи бештар аз 100-сола дорад, аз мавзӯъҳоест, ки аз муҳаққиқон пажӯҳишҳои фарогирро тақозо менамояд. Дар саҳифаҳои матбуоти тоҷик масъалаҳо мавриди таҳлилу баррасӣ қарор гирифтаанд, ки ҳанӯз ҳам омӯхта нашудаву пажӯҳишҳо талаб мекунанд.

Дар ин замини дошишмандону олимони тоҷик, аз ҷумла, И. Усмонов, Д. Давронов, А. Набавӣ, П. Гулмуродов, А. Азимов, М. Муродӣ ва гайра пажӯҳишҳои судманд анҷом додаанд. Яке аз муҳаққиқон пурмаҳсул дар омӯзиши таърихи матбуоти тоҷик, доктори илмҳои филология, профессори кафедраи телевизион ва радиошунавонии ДМТ Аъзамҷон Азимов мебошад. Мавсүф, таърихи матбуоти тоҷик дар солҳои сиомро таҳқиқ намуда, дар ин ҷода ҷандин асари пурарзи таълиф намудааст. Ба наздикий китobi нави ў бо номи «Оинаи таъриҳ» («Зеркало истории») бо забони русӣ ошири шудаанд, ки ҳамчун ошири таъриҳи «Зеркало истории» ба забони русӣ ошири шудаанд.

Ба таъқиди профессор А. Азимов, “С. Айнӣ, бешубҳа, асосгузори журналистикаи ҷавони тоҷик мебошад. Ҳама он ҷизе, ки ў дар солҳои 1920 ва 30 навиштасту дар рӯзномаҳо ҷоп қардааст, дастраси ҳонандагон шудааст. С. Айнӣ таърихнагори фарҳанги мо ба ҳисоб меравад ва бо мақолаҳои пурмуҳтаво дар баланд бардоштани маърифати ҷомеа саҳми босазо гузаштааст. Шумораи зиёди мақолаҳои ў бори аввал дар рӯзномаи «Овози тоҷик» ба табъ расидаанд, аммо на ҳамаи онҳо дар китobi «Ахгари Инқилоб» шомил шудаанд. Зимни пажӯҳиш мавриди мақолаҳои зиёди устодро муайян кардем ва дар мачмӯаи алоҳида ҷоп ҳамаи ошири шудаанд.

Дар идома, ҳамчунин, рушди телевизион ва радио дар қишивар таҳлилӣ намудааст, ки метавон аз таҳлилҳои ӯстод баҳри боз ҳам рангни пешниҳод намудани барномаҳо истифода кард.

Боби дуюми китоб “Матбуот ва рушди телевизион радио” номгузорӣ шуда, аз се мақола – “Мушкилоти ҷомеаи Осиёи Марказӣ дар ибтиди асари XX дар саҳифаҳои маҷаллаи «Ал-Ислом», “Рӯзномаи “Тараққӣ” ва рушди матбуоти миллий дар ибтиди асари XX” ва “Омилҳои пешрафти соҳаи телевизион радио дар Тоҷикистони соҳибҳои таҳлили таъриҳӣ ва амалий” тарқиб ёфт, ҳар яке бо такаҷҷӯҳи ҳар мавзӯй ҷо шудааст.

Мачмӯаи “Оинаи таъриҳ” барои донишҷӯён, магистрантон, докторантони соҳаи журналистика ва қадроҳони ВАО муфид мебошад.

Н. ОХУНЗОДА,
“Омӯзгор”

АЪЗАМҖОН АЗИМОВ
ЗЕРКАЛО ИСТОРИИ

Сокинони ноҳияи Ҷаббор Расулов тавассути ҳашар синфҳонаҳои иловагӣ бунёд мекунанд.

► БА ОЗМУНИ «УЛУҒЗОДА ВАФОДОРИ ВАТАН БУД»

Дар даврони Шӯравӣ ҳар як заводу фабрика дар назди худ клуби фарҳангӣ дошт, ки китобхона ҷузъи асосии он ба ҳисоб мерафт. Ҳонаи мо ба клуби фарҳангии заводи консервабарорӣ наздик буд ва ман узви фаъоли ин китобхона будам.

Мунтазам аз он чо
китобҳои бадей ги-
рифта, ду – се рӯз пас барме-
гардонидам ва асарҳои дигар-
ро мегирифтам. Ҳушбахтона,
дар давраҳои мактабхонии мо-
гурӯҳи шоири нависандагон
ҳаргоҳ ба ноҳияҳо дурдаст са-
ғари эҷодӣ менамуданд. Бан-
да дар ин воҳӯриҳо ҳамчун
навқалам иштирок ва шеър
қироат намуда, китобҳои ади-
бонро бо соядаст тухфа мегирифтам. Дар ин воҳӯриҳо
ҳатман Сотим Улугзодаро
мечустам, мутаассифона, ўдар
ягон воҳӯйӣ иштирок надошт.
Боре аз шоири шинохта Лоиқ
Шералий пурсидам, ки чаро
устод Улугзода намоеянд? Бо
ханда ҷавоб доданд:

-Ба Душанбе, ки хонданӣ рафтӣ, баъд бо он кас шинос мекунем. Бинобар ин, баъзе адабонро бевосита ва баъзе онҳоро гоибона мешинохтам. Азбаски нависандай писандидай ман Сотим Улугзода буд, ўро чун шахсияти чиддӣ, сиёсатмадор, донишманд, шуҷӯъ, ҳақиқатчӯву ростгӯ тасаввур

Дар воқеъ, кӯдакиин ман бо мутолиаи қиссаҳои «Ёрони башни шарқи» («Сабзи чархони

ХАМОИШ

Дар доираи Фестивали чумхуриявии «Ҳафтаи китоби кӯдакону наврасони Тоҷикистон» дар Китобхонаи чумхуриявии бачагонаи ба номи Мирсаид Миршакар бо иштироқи адиби шинохта, узви Иттифоқи нави-сандағони Тоҷикистон, барандаи Ҷоизаи адабии Иттифоқи нависан-дағони Тоҷикистон ба номи Са-дриддин Айнӣ Абдурауф Муродӣ дар мавзӯи «Дилбанди қалам ва сухан» маҳфили бошукуҳ баргузор гардид.

Дар оғоз корманди Мухаббат Юсуфӣ фаъолияти доманадору адид маълумот дода, мавсүфро дар рушии алабиёту маорифини китобхона перомуни густурдаи эҷодиёти

Дилбанди қалам

кишвар муассир арзёй кард. Баъдан, хонандагони мактаби рақами 60-и шаҳри Душанбе аз эҷодиёти А. Муродӣ шеъру андарз қироат намуда, дар

Дар шаҳри Душанбе даври шаҳрии озмуни «Қадбонуи бехтарин» чамъbast гардид.

A black and white head-and-shoulders portrait of a man. He has dark, wavy hair and is wearing a dark suit jacket over a light-colored shirt and a striped tie. The background is a plain, light color.

нодида мондам. Агар ў дар Тоҷикистони пеш аз истиқлол муҳити ороми эҷодӣ медошт, дар арсаи адабиёт асарҳои оламшумулу бешуморе ба майдони адабиёт меовард. Дар бораи тараққиёти Тоҷикистони ҷавон, соҳтмони неругоҳи барқи обии Рогун, нақби Шаршар, Истиқлолу Шаҳристон, роҳи Қулма-Қароқурум, роҳи сеошёнаи мошингارد, иншооти бузурги фарҳангӣ ва боғҳои истироҳатӣ чилд - чилд китоб менавишт ва дар дили мардум ниҳоли вахдату дӯстӣ, ватандӯстӣ, инсондӯстӣ, шукргузорӣ ва вафодориро сабзонида метавонист. Зоро Улуғзода, дар ҳақиқат, вафодори ин Ватан буд.

*Бибичон ЭГАМБЕРДИЕВА,
омӯзгори забон ва адабиёти
тоҷики мактаби №92,
шахри Душанбе,
Аълоҷи маориф ва илми
Ҷумҳурии Тоҷикистон*

заманаи ҳаҷвияҳои мавсүф саҳначаҳои ҳаҷвӣ пешниҳод карданд, ки басо ҷолиб буд. Маълум мегардад, ки хонандагони мактаби мазкур ба қитобхонӣ шавкӯ рағбати беандоза доранд ва дар саҳначаҳо моҳирона нақшофарӣ карданд.

Сипас, узви Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон Шодӣ Раҷабзод перомуни накши китоб дар рушу ташаккул ва ҷаҳонбии наврасон суханронӣ кард ва панду андарзҳои Абдурауф Муродиро, ки дар китоби «Атри гулбарг» гирдоварӣ шудаанд, дар ин ҷода роҳнамои насли наврас арзёбӣ намул.

Хамчунин, нависандагон Сафия Носир, Латофат Азизова ва хунарпеша Бароҳат Шукурова аз осори А. Муродӣ порҷаву андарзҳо кироат карда, омӯзиши осори бадеиро дар ташаккули ҷаҳонбинии насли наврас мухим

бахогузорй кардан.

Дар охир А. Муродӣ аз эҷодиёти хеш чанд шеъру ҳаҷвия қироат намуда, ба ташкилкунандагони маҳфил ва ҳонандагони мактаби рақами 60-и пойтаҳт барои чунин барномаи рангину пурмуҳтавою муассир арзи синес намуд.

Бояд гуфт, ки адиби маъруф Абдурауф Муродӣ ҳам дар адабиёт, ҳам дар публистика, ҳам дар журналистика ва ҳам дар таҳқиқ мақолаву асарҳои мондагор таълиф намудаву дар рушди адабиёту маориф ва илми тоҷик хидмати шонста кардааст.

*Н. ОХУНЗОДА,
«Омӯзгор»*

► ПАНДИ БУЗУРГОН

Заминабахши рушди шахсият

Дар кишвари сохибиликоли мо дар тамоми соҳаҳо, аз ҷумла, дар соҳаҳо маориф раванди рушду такмил бомуваффақият идома дорад. Такмили соҳаҳо таълиму тарбия вазифаҳои муҳимро чун баланд бардоштани сифати омӯзиши, таъмини фарогии мухтавои бештарӣ ҳар як фан, бехтар кардан тарбияи ватандӯстии худогоҳи миллий, тарбияи меҳнатии эстетикий в монанди инҳоро ба миён гузаштааст. Дар ҷараёни ислоҳоти соҳаҳо маориф дар қатори омилҳои дигар аз мероси педагогии донишмандони барҷастаи соҳа эҷодкорона истифода бурдан гарави комёбихост. Дар вақти истифодаи ин мерос бояд шароити таъриҳӣ, замони зиндагии донишманд, вазъи сиёсиро дар мадди назар дошт. Маълум, ки ақидаҳои педагогии яке аз олимони барҷастаи соҳаҳо педагогика А.С.Макаренко барои бомуваффақият такмил додани сатҳу сифати таълиму тарбия дар тамоми замонҳо мададгори омӯзгорон аст. Чунонки муҳакқиони соҳа таъкид кардаанд, ин педагоги варзида дар соҳаҳо хеш аз замон пеш гузашта буд. Ақидаҳои педагогики А.С.Макаренко замина бар гояҳои башардӯстӣ доранд ва ҳамеша таъкид бар он менамоянд, ки инсон бояд ба таври шоиста зиндагӣ кунад, хирадманд ва хушбахт бошад. Таъкид мешавад, ки эҳтиром нисбат ба шахсияти тарбияти омӯзгор қарор дошта бошад. Олимӣ номвар А.С.Макаренко навиштааст: «Масоили марбут ба шахсиятро бо ҳамон шарте муваффақона ҳал кардан мумкин аст, ки агар дар ботини ҳар як одам – инсони тарбияти омӯзгор ҳамкорӣ намоянд, даро барои таълиму тарбияи мағкуравӣ мебошад. Барои такмил ва сайқал додани тарбияи маънавӣ

дида шавад, он гоҳ тарбият бобарор наҳоҳад буд». А.С.Макаренко боварии қатъӣ дошт, ки дар умқи дили ҳар як қӯдак ҳоҳиши бачаи хуб, бачаи тобуқу ҳамадон будан ниҳон аст, ҳар яке аз онҳо ҳиссииҳои худшиноси, масъулиятшиноси ва комёбиро доранд. Факат омӯзгор бояд ин хислатҳоро дар онҳо дарёбад, дарк кунад ва вусъат баҳшад.

Гуфтаҳои зерини ин педагоги барҷаста бо фаъолияти амалию назариявии ўиртиботи қавӣ доранд: «Нисбат ба одам ҳар қадар таълабот зиёдтар бошад, ҳамон қадар зиёдтар эҳтиром ҳам ба шахсияти ўлозим аст».

Олимӣ номвар аз омӯзгорон даъват мекард, ки ба ботини шогирдонашон дакик нигаранд. Дар онҳо ҳусусиятҳои хубро дарёбанду такомул баҳшанд, майлу рагбат ба истеъододашонро ҳаматарафа омӯхта, барои равнақбаҳшиашон тадбирҳои муассисир биандешанд. А.С.Макаренко таъкид мекунад, ки омӯзгор бояд бо қӯдакон дӯстӣ самимӣ бошад. Бо онҳо муносабати гарму самимона ба роҳ монад, омӯзгор бояд шогирдонро эҳтиром кунад, нисбат ба онҳо ғамхору дилсӯз бошад. Ба таъкиди ў, ба мактаб на факат таълабаҳои меоянд, ки ба омӯзиши машғул мешаванд, балки онҳо шахсиятҳои ояндаанд. Ҳар як қӯдак ба таълимиҳо бо шавқу ҳавас, орзухои зиёд ва ҳиссииҳои нек ворид мешавад. Омӯзгор инро бояд хуб донад ва ба истикболи шогирдон шитобад. Дар шогирдон ҳисси бечуръатию тарс ва нобоварӣ нисбат ба худро тавассути усуљҳои таълиму тарбия барҳам бояд дод. Дар ин сурат, ба комёбӣ ноил шудан мумкин аст.

А.С.Макаренко нисбат ба омӯзгорон ва шахсияти онҳо як силсила таълаботро муқаррар кардааст, ки асоси онҳо риояи муоширати педагогӣ мебошад. Ў омӯзгоронро ба мунтазам омӯхтан, маҳсусан, аз навғониҳои имли педагогика пайваста барҳурӯдор будан даъват менамояд ва вобаста ба ин, аз ҷумла, таъкид менамояд: «Омӯзгор бояд қобилияти созмондӣ дошта бошад, ҳазлу шӯҳӣ кунад, ҳурсандӣ намояд ва дар ҳама гуна ҳолат худро ҳамчун шахсияти варзидау боҳирad нишон дидад. Омӯзгор бояд тарзе рафтор кунад, ки ҳар як қадамаш ва ҳар як амалаш манбаи тарбия бошад».

Дар ҷараёни таълиму тарбия аз ақоиди педагогии донишмандони дигар, ҳамҷунин, мутафаккирони барҷастаи тоҷик истифода бурдан яке аз омилҳои асосии таъмингари комёбихои омӯзгорон мебошад.

*Фазолатхон СОЛИЕВА,
омӯзгори синфиҳои ибтидой*

► РОБИТА

Яке аз омилҳои оила фарзанд мебошад. Максади асосии барпо наਮудани оила ҳам таъмин намудани ояндаи насли солим аст. Барои ин ҷомеа ва оила вазифадор аст, ки қӯдакро ба роҳи дуруст ҳидоят намояд.

Чӣ тарbz ба воя расидани фарзанд, пеш аз ҳама, ба падару модар вобастагӣ дорад. Падару модар ба фарзанд бояд намуна бошанд.

Агар қӯдак дар оила дуруст тарбия гирифта бошад, дар муассисаи таълиму тарбия самарабахш мегардад. Оила сарчашмаи маънавият, муҳит ва омили тарбияи мағкуравӣ мебошад. Барои такмил ва сайқал додани тарбияи маънавӣ

Волидон бояд намуна бошанд

оила, ҷомеа ва муассисаи таълими ҳақиқи мубҳим мебошанд.

Волидайн дар тарбияи фарзанд бо муассисаи таълими ҳақиқи мубҳим мебошанд, дар таълими ҳақиқи мубҳим мебошанд.

рафтан ё нарафтани онҳоро таҳти назорат гиранд ва қӯдакони худро баъди дарс ба машгулиятҳои манфиатовар роҳнамой намоянд.

Яке аз ҳадафҳои асосии давлат ва Ҳукумати Тоҷикистон дастгирии наvrasunу ҷавонон ва баланд бардоштани сатҳи маърифати шаҳрвандии онҳо мебошад. Озмунҳои «Фурӯғи субҳи доной қитоб аст», «Тоҷикистон - Ватани азизи ман», «Илм - фурӯғи маърифат» дар ин саамат ҳақиқи бориз доранд.

М. ЮНУСОВА,
директори мактаби №103-и ноҳияи Шоҳмансури

► ЗАҲМАТҚАРИН

Соҳибмактаб

Омӯзгор дар замони насли наvras арзишҳои умумиашарӣ ва хисси бовариро нисбат ба ҳалқу Ватан ташаккул медиҳад. Омӯзгорро мухандиси рӯҳи инсон номиданд. Омӯзгоре ба ҳонандагон ҳақиқи карда метавонад, ки дорои ахлоқи воло ва фарҳанги баланд бошад.

Яке аз омӯзгорони соҳибтаҷрибаю варзида, донандана хуби фанҳои дақик Исмоилҷон Одилҷонов мебошад. Номбурда ҳатмкардаи Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи С.Айнӣ шаҳри Душанбе мебошад. Ў ба омӯзгорони ҷавон дар пешбуорди масоили методӣ ва таҳияю истифодаи ҳуҷҷатҳо кумак мерасонад.

Натиҷаи ҳамзамон, роҳбари иттиҳодии методии фанҳои математикаи физика ва технологияи муассиса-аро ба уҳда дорад. Ў ба омӯзгорони ҷавон дар таълиму тарбияи мағкуравӣ мебошад. Иддае аз онҳо дар соҳаҳои гуногуни мамлакат содиконаҳои ҳақимат карда истодаанд.

Исмоилҷон Одилҷонов шаҳси ҳалиму ширинсӯҳан буда, шогирдонашро дар рӯҳии ватандӯстӣ, ҳештаниноси, ҳурмату эҳтироми қалонсолон, дӯстӣ ва илмомӯй тарбия менамояд. Ў таҷрибаи кории 35-сола дар байни ҳамкасбон, ҳонандагон ва волидони онҳо соҳиби обрӯю эътибори баланд гардидааст.

Исмоилҷон Одилҷонов шаҳси ҳалиму ширинсӯҳан буда, шогирдонашро дар рӯҳии ватандӯстӣ, ҳештаниноси, ҳурмату эҳтироми қалонсолон, дӯстӣ ва илмомӯй тарбия менамояд. Ў таҷрибаи кории 35-сола

дар байни ҳамкасбон, ҳонандагон ва волидони онҳо соҳиби обрӯю эътибори баланд гардидаast.

Донишазҳудкунии шогирд ба таҷriбаи ҷаҳонбинии омӯзгор вобаста аст. Муаллим И. Одилҷонов дорои таҷriбаи баланди омӯзгорӣ мебошад.

Ў дар баробари ба шогирdonаш сабак

омӯзондан, онҳоро чун фарзандони азизи худ дӯст медорад.

Соҳиби лаҳни бурроо дилнишин, гӯшнавоз ва хотирмон мебошад. Мавсүф ҳамҷунин, ҷорабиниҳои идонаи мактабиро бо маҳорати баланд бо забонҳои тоҷикӣ, русӣ ва ўзбекӣ мегузаронад.

Муаллим ҳамзамон, роҳбари иттиҳодии методии фанҳои математикаи физика ва технологияи муассиса-аро ба уҳда дорад. Ў ба омӯзгорони ҷавон дар таълиму тарбияи мағкуравӣ мебошад. Иддае аз онҳо дар соҳаҳои гуногуни мамлакат содиконаҳои ҳақимат карда истодаанд.

Хизматҳои шоистаи муаллим дар таълиму тарбияи насли наvras бо нишони «Аъълоҳи маорifi Ҷумҳурии Тоҷикистон» қадр карда шудааст. Муаллим Ҳамкорон, ба устоди соҳибмактаб, Исмоилҷон Одилҷонов фатҳи кӯлаҳои баланди илмро орзу менамоанд. Иддае аз онҳо дар соҳаҳои гуногуни мамлакат содиконаҳои ҳақимат карда истодаанд.

Хизматҳои шоистаи муаллим дар таълиму тарбияи насли наvras бо нишони «Аъълоҳи маорifi Ҷумҳурии Тоҷикистон» қадр карда шудааст.

Мо, ҳамкорон, ба устоди соҳибмактаб, Исмоилҷон Одилҷонов фатҳи кӯлаҳои баланди илмро орзу менамоем.

Ойбӣ ҶУМҲАЕВА,
омӯзгори забон ва адабиёти тоҷикӣ
мактаби №78,
ноҳияи Фирдавсӣ

► МЕҲРНОМА

Дар Ватани Наврӯз

Мо дар Ватани Наврӯз,
Мо дар ҷамаҳи Наврӯз,
Наврӯз гулағашон аст
Дар анҷумани Наврӯз.

Олам ҳама дар зоши,
Одам ҳама дар ҷунбши,
Ҷон дар тани осоши
Аз омадани Наврӯз.

Ҳар ҳанда фараҳ резад,
Аз тоби нигаҳ резад,
Аз ҷому қадаҳ резад
Дар пираҳани Наврӯз.

Ҷамиед садо дорад,
Ҳуршед сафо дорад.
Оша ҷило дорад
Дар ҷону тани Наврӯз.

Дар ойина борон зад,
Борони баҳорон зад,
Бӯйи гулу райҳон зад
Чун дар бадани Наврӯз.

Айни гулу гулҷӯш аст,
Наврӯз чаканҷӯш аст,
Оғӯш ба оғӯш аст
Андар чакани Наврӯз.

Ҷӯрабек МУЪМИН,
ноҳияи Файзобод

додааст, эътибор надорад. Шаҳодатномаи гумшудаи ТШТА №0006061 дар бораи ҳатми синфи 9, ки онро соли 2003 муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №65-и ноҳияи Шоҳмансури шаҳри Душанбе ба Самадов Иномҷон Юсуфович додааст, эътибор надорад.

Шаҳодатномаи гумшудаи АБ №58031, ки онро соли 1998 муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №21-и ноҳияи Варзоб ба Муҳаммадова Рӯҳкорса Сироҷовна додааст, эътибор надорад.

Шаҳодатномаи гумшудаи Т-АТУ №0146917, ки онро соли 2015 муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №93-и ноҳияи Синои шаҳри Душанбе ба Faғurov Сорбон Назриевич додааст, эътибор надорад.

Шаҳодатномаи гумшудаи 0000500 дар бораи ҳатми синфи 9, ки онро соли 2006 муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №29-и ноҳияи Шоҳмансури шаҳри Душанбе ба Safoeva Maxina Sobirova додааст, эътибор надорад.

Шаҳодатномаи гумшудаи Т-ШТУ №0146329, ки онро соли 2008 муассисаи таҳсилоти миёнаи умумии №61-и ноҳияи Исмоили Сомонии шаҳри Душанбе ба Раҷабов Farҳod Sadriddinovich dodaast, эътибор надорад.

Шиномномаи техникии манзили ис-тиқоматӣ, ки онро соли 2019 Корхонаи воҳиди давлатии фаръии «Бақайдигрии молу мулки гайриманқул» дар шаҳри Душанбе ба Азизов Амирiddin Nазирович додааст, бинобар баркарор намуданаш баътибор дониста шавад.

►БА ИСТИҚБОЛИ 110-СОЛАГИИ ШОИР

Мирзо Турсунзода ва Зулфия. Ин мавзӯй доманадор аст. Зоро он на танҳо ба адабиёт ва сиёсат алоқаманд аст, балки дар таърихи муносабатҳои ду халқи бузург муайянкунданаи мавқеи шахс ва адабиёт низ мебошад.

Тошканд ва дар ин радииф Узбекистон барои шоири бузурги тоҷик Мирзо Турсунзода бехад азиzu бокадр буд. Ҷаро? Барои он ки ў дар Дорулфунуни тоҷикии Тошканд таҳсил кардааст.

Үстод Мирзо Турсунзода Тошкандро дӯст медошт. Барои ҳамин аз сафари Тошканд ҳамеша бо илҳоми тоза, неруи эҷодии нав, бо мамнунияти ҳуҷнудӣ, моломоли ҳиссииёти пурҷӯш ба Ватани ҳуд-Тоҷикистон бармегашт. Дар навбати ҳуд сафари ў ба Тошканди адабпарвар дили муҳлисони шеърпарвари узбекистонири ба завқ меовард, меҳрашонро ба адабиёт тоҷик афзун менамуд.

Мирзо ТУРСУНЗОДА: «Зулфиябону, ман Мирзо! Ассалому алайкум!»

Турсунзода дар Тошканд кушодашавии Дорулфунуни муаллимони тоҷикро дар таърихи фарҳанги Тоҷикистон саҳифаи науви тоза меҳисобид. Дӯстони тошкандии Мирзо Турсунзода дар наҷваби аввал, ҳамсолони ў бо фарҳанг ва адабиёт сару кор доштанд. Шоири ҷавон баъди таҳсил дар Тошканд, ки ба ватани ҳуд баргашта буд, дӯстони солҳои макtabии ҳудро фаромӯш накард, онҳоро зудзуд ёд мекард.

Аз ин рӯ, вакти сафари Тошканд дӯстони қаламкаши тоҷикистонии ҳудро ҳамроҳ ба он ҷо мебурд, ки бо дӯстони наздики ӯзбекистонӣ шинос шаванд, бо онҳо ҳамкорӣ намоянд. Бо ҳамин роҳ риштаҳои дӯстии адабони ду халқ рӯз аз рӯз мустаҳкам мегардид. Қадрдонии Мирзо Турсунзода бо шоири нависандагони ӯзбек – Зулфия, Ҳамид Олимҷон,Fafur Fулом, Шароф Рашидов, Ойбек, Абдулло Қаҳҳор, Уйғун, Собир Абдулло, Сергей Бородин, Ҳамид Fулом, Асқад Муҳтор ва дигарон намунаи олии дӯстии адабии ду халқ – тоҷику ӯзбек маҳсуб мебошад.

Акунун ба мавзӯи дӯстии Турсунзода бо шоири Зулфия бармегардем.

Мирзо Турсунзода шоира Зулфияро дӯст медошт. Барои абрӯи қаламаш не, барои қадду қоматаш не, балки барои шеъри пурмуҳтаво, суханҳои ба дил наздикиаш барои ба боварии мардум сазовор буданаш дӯст медошт. Барои истеъодди нодир, барои қалами мӯъҷизакор, барои назми шевою рангишаш дӯст медошт.

Беҳтар мебуд дӯстии байни Шоири ҳалқи Ӯзбекистон Зулфия ва шоири бузурги тоҷик Мирзо Турсунзодаро аз забони ҳамсари ў Сабоҳат-апа бишнавем.

– Шоириаш машҳур апаи Зулфия меҳмони олиқадр ва арзанди хонаи муборд, – ба хотир меорад Сабоҳат. – Дар давоми умрам бисёр бонувони унвондор ва беунвонро додаам. Вале Зулфия барин занӣ хоккор, аз ҳар ҷиҳат порсӯи солиҳа кам ёфт мешавад. Ӯ фазилати ба худ ҳос дошт. Вакте ки ҳамсараҳ, шоири шинохтаи ӯзбек Ҳамид Олимҷон ба таври фочиавӣ аз олам ҷашм пӯшид, Зулфия 29- сола буд. Ҷароғи баҳти оиласро, ки ҳамсараҳ фурӯзон карда буд, Зулфия ҳомӯш накард, ба ёди ў зиндағиро пеш бурд, эҷод кард. Барои ҳамин нисбат ба Зулфия на фақат Турсунзода, балки ман низ ҳурмат ва эҳтироми бе-поён доштам.

Дуруст аст, ки Турсунзода ин шоири

баркамолро «зеби замона Зулфиябону», «малиқаи нафосат дар шакли шеър» гӯён таъриф мекард ва ин таърифи таҳсин заррае соҳта набуд. «Аслаш дар ин дунёи равшан азоби ҷудой, ҳичрон дар сари ҳама ҳаст. Вале Зулфия барин ғаму андуҳҳоро бо матонат маҳв мекардагӣ, аз ормонҳо орзухои зинда оғаридагӣ, бо кӯҳ барин сабру бардошташ ба ғамзи садоқат ва вафо табдил ёфтагӣ занон каманд, ҳеле каманд», – мегуфт Мирзо Турсунзода.

Барои ҳамин Зулфияро ҳеле эҳтиром мекард, барои дили нозуки шоириони ўро бардоштан зуд-зуд ба Тошканд занг мезад, ахвол мепурсид. Шеърҳои нави тару тозаи ҳудро меҳонд. Зулфия бо шеърҳои самимонаи пурмазмун, феълу атвори ҳамидаваш, дили нозуки андешаҳои расояш дар ҳаёти Мирзо Турсунзода ҷойгоҳи хосса дошт ва як ҷузъи олами маънавии ў гашта буд. Аз ҳамин хотир, Турсунзода дар бораи Зулфия шеъри ҷолиб низ гуфтааст:

*Духтари ӯзбек, моро ғӯши қун!
Дигаронро андаке ҳомӯши қун!*

вақт телефон ҷаравонгоз зад. Гӯшакро бардорам, овози Мирзо Турсунзода:

– Зулфиябону, ман Мирзо! Ассалому алайкум!
– Ваалайкум ассалом! – Аз кучо пурсида истодаед? Аз Тошканд?
– Дар дарвозаи фурудгоҳ ягон қас пеш-

дар асоси ҳурмат ва эҳтиром бунёд гардидааст, дӯстии ду ҳалқ - тоҷику ӯзбек ҳувайдо буд. Риштаҳои ин дӯстӣ дар давраи ҳамсари Зулфия - шоири маъруғи ӯзбек Ҳамид Олимҷон зинда будан мустаҳкам гардида буд.

Вакте ки Зулфияро ба анҷумани дуюми Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон даъват карданд, ҳанӯз баъди вафоти ҳамсараҳи аз байн вақти бисёр нагузашта буд. Вале ба ин нигоҳ накарда ў таклифи Мирзо Турсунзодаро рад карда натавонист. Ҷанд рӯз савори ғоҳину поезд ҳаста шуда, ҳунук ҳӯрда бошад ҳам, ба Душанбе омад. Ҳамон рӯзҳо толоре, ки адабони тоҷик ҷамъ омада буданд, ҳунук буд. Ҳунукӣ ба Зулфия бисёртар таъсир расонда буд, ки зуд-зуд месулфид. Дар минбар Садриддин Айнӣ, Абулқосим Лоҳутӣ, Мирзо Турсунзода, Мирсадид Миршакар, Ҷалол Икромӣ, Сотим Улугзода, Бокӣ Раҳимзода, Абдулсалом Деҳотӣ ва дигарон.

– Турсунзода аз ман ҷашмашро намеканд, нороҳат шуданамро аз таҳти дил хис карда меистод, -ба хотир меорад Зулфия дар ёддоштҳои дар бораи Мирзо Турсунзода навиштааш. - Инро бинед, ки Турсунзода Клавдия Улуғзодаро ба назди ман фиристода будааст. Баъдтар фахмидам, ки Мирзо Турсунзода аз саломатии ман дар ташвиш шуда, доруи

Гӯши қун!

*Гапҳои мо беҳуда нест,
Ин садоҳои дили осуда нест.
Шавқи ту моро ба илҳон оварад.
Рӯ ба сӯи Ӯзбекистон оварад.
То сухан ҷун қомати мавзун шавад,
Дар сари ҳар мисрае дил ҳун шавад.
Кошикӣ, табъи равон меноштам,
Рӯдакиқудрат забон меноштам.
Менавиштам ҳусну алтоғи туро,
Рӯи некуву дили соғи туро...»*

Даҳай адабиёт ва санъати тоҷикро, ки соли 1968 дар Ӯзбекистон гузашта буд, ёд дoram. Ҳамон рӯзҳо Зулфиябону маро бо ҳамсарам ба ҳонааш таклиф намуд.

– Зане, ки бо марди шоир барин ҳаёлпаст ва нозуқ умр ба сар мебарад, бешубҳа, иродаваш бояд мустаҳкам бошад, -туфт Зулфия ба сӯи ҳамсарами нигоҳ карда. - Сабоҳатҳонро ҳар қадар таъриф кунед, меарзад, Мирзо! Сабоҳат ҳам дар ҳусн, ҳам дар одоб зебо. Барои ҳушрафтор буданаш аз рӯзҳои аввал ба ў тан дода будам.

Турсунзода ба нимшӯҳии Зулфия бо шӯҳӣ ҷавоб гардонд:

– Ман достони «Чони ширин»-ро ба ҳамсарам бахшида навишта будам. Бинед, ки ўро тамоми Тоҷикистон ҳонда истодааст...

Ман нисбат ба Турсунзода рашик нақардаам. Зоро ба муҳаббати ў, ба садоқати ў саҳт боварӣ доштам. Дар оила боварӣ устувор бошад, ба рашик чой наемондааст. Ба Мирзо ошик шудагиҳо ҳазорто бошад ҳам, ў фақат маро дӯст медошт, ба сӯи ман шитоб мекард. Ана ин саҳрои шоирро нишонаи эътирофӣ иқрор меҳисобам:

*Бе ту дидам гарчи зебо дуҳтарон,
Бе ту бишнидам суруди ошиқон,
Бе ту дар тӯю тамошоҳо шудам,
Бе ту ғоҳо булбули гӯё шудам,
Бе ту дар ғасфи занон гуфтам сухан,
Бе ту дар маҷис ғашшурдам дасти зан,
Лек дар пешни назар рӯи ту буд,
Ҷилваҳон ҷашни абрӯи ту буд...*

Ба суханҳои Сабоҳат-апа лавҳаи мазкур, ки ҳуди Зулфия накӯл кардааст, ҷавобӣ шуда метавонад.

– Ин воқеа дар ёдам набуд, Фотех Ниёзӣ хотиррасон намуд, – менависад Зулфия дар ёддоштҳои ҳуд дар бораи Турсунзода.

– Ҳавопаймое, ки аз Душанбе ба Ҷаҳони масъаба мекард дар Тошканд фурӯд омадааст. Парвози ҳавопаймо мувакқатан мавқуф гузашта шудааст. Як

воз мегирад, – гӯён истодаем!

– Дар Тошканд дарваза бисёр шумо дар назди қадом дарваза қарор доред?

– Дар «дарвазаи осмон». Ҳозир ба ҳона Шумо мераҳам.

– Ҷай хел мешавад? Соат як шуда истодааст. Ҳама дар хоб!

– Ҳоб рафта бошанд, майлаш, шаб ба ҳайр. Ҳалқи шоир ҳамеша бедор. Мо, ки бедор ҳастем, шумо низ бояд ҳоб накунед, азизам!

– Ҳамроҳатон ҳаст-мӣ?

– Ҳа, ҳамааш мусоғирҳои ба шумо шинис – ман, Фотех Ниёзӣ, Ҷалол Икромӣ...

Дар як лаҳза мемонон расида омаданд.

Дар ҳона сабзӣ набудааст, дар ҳонаи ҳамсоя ҷароғро дидава баромадам. Ахволро фахмондам.

– Гӯштатонро бароварда дихеду аз пайи мемонҳо шавед. Тайёр шавад, Сабоҳатро ҷеф мезанам.

Даро-баро карда истодагӣ ҳоҳарҳоямон дуҳтарони қадрас буданд. Ба зудӣ ба онҳо аз тоҷикон ҳомонӣ дӯстӣ шуд. Дар ҳамин ҷо нақша қашиданд. Аз боло моҳ нур мепошид. Дар ҳавӣ, дар зери ҳавозаи токе, ки ҳамсарам, раҳматӣ Ҳамид Олимҷон бо дасти ҳуд шинонда буд, дар атрофи мизӣ пурнозу неъмат нишастанд. Тӯйро дар тирамоҳ гузаштанд. Шеърҳонӣ ба охир расид. Субҳ медиамид. Мемонҳо ба майдони ҳавоӣ мешитобиданд. Маро суроғ карда омадани шоиро бузурги тоҷик нишонаи дӯстӣ буд.

Дар ёддоштҳои адаби ҳиноҳтаи тоҷик Кароматуллои Мирзо низ дар бораи дӯстии ду шоири бузург – Турсунзода ва Зулфия сӯханҳои самимӣ гуфта шудааст.

– 23 априли соли 1981 ба ман мушарraf гардид, ки бо яке аз дӯстони наздики ҳалқамон ва адабиётамон шоириаш Ҳуҷӯти ӯзбек Зулфия воҳӯрам, – менависад Кароматуллои Мирзо. – Вакте дар бораи Мирзо Турсунзода сӯхан ҳушдам, дар ҷашни шоира ашиҷорӣ шуда. Баъд вафоти Мирзо Турсунзода аз байн ҷорӣ гузашта бошад ҳам, шоири барои дӯстӣ азизаш гири мекард, аз марғи бемаҳал, ки риштai ҳаёти шоири бузурғро қандааст, афсӯс меҳӯрд. Барои ҳамон дӯстӣ Мирзо Турсунзода боз сӯханашро давом дода, дар бораи ба Ҳиндустон сафар кардану «Қиссаи Ҳиндустон» ном як силсилаи шеърҳои Мирзо Турсунзода гуфт. Ана ҳамин шиносоӣ иҷро шудани ҳоҳиши маро осон гардонд. Ҳама мафтуни шоири тоҷик шуда буданд...

Оре, Турсунзода Зулфияро беандоза дӯст медошт, Зулфия низ ба шоири маҳбуни ҳуд Мирзо Турсунзода мөрҳ баста буд. Дар замони ин дӯстие, ки

сулфа дода, маро ба ягон ҷо гармтар бурданро илтимос кардааст.

Баъди анҷуман дар катори якчанд нафар адаб ман низ ба Ҳомиҷон - Помир рафтани шудам. Вале Мирзо Турсунзода ғамаро ҳӯрда, дафъаи дигар мераҳам. Ин хислати ўз ҳоҳиби қалби бузург буданаш дарак дода мейстод.

Зулфия дар хотираҳои дигари ҳуд мераҳад.

– Соли 1949. Адабони Шӯравӣ дар Москваш ҷамъ омада буданд. Аз Осёйи Миёна ман ва Мирзо Турсунзода низ ба ин ҷамъомад тақлиф шуда будем. Рӯзе, як гурӯҳ дӯстони руси Мирзо Турсунзода ўро ба сайри ҷангзор тақлиф намуанд. Турсунзода маро низ ба ин саёҳат тақлиф намуд.

Як мансарони ачиbro, ки ҳангоми сайри ҷангзор рӯй дод, хотиррасон карданим. Дар назди полиззор, аз пеши дуҳтарону занҳо гузашта истода будем. Онҳо аз полиз тарбӯз ҷида, ба мосин бор мекарданд. Ман ба тарбӯзҳои ҳурду қалон наазар афқандам. Тарбӯзҳои ало-було ҳавасамро овард. Дилам об шуд. «Пурсам, медода бошанд?» - гуфтам ба Турсунзода.

Ба Зулфия гӯем, ҳатман медиҳанд. Гардед, ба наздашон мераҳам. Ин Зулфия мо, мегӯям. Ҷеҳраи устод равшантар гашт, бо як табассуми ба ҳуд ҳос ба ман нигоҳ карду боз номамро ба забон гирифт.

Мо ба дӯстони руси Турсунзода ба полиз наздики шудем. Дӯстони устод ба ман ва Турсунзода ишора намуда: -Шоири ӯзбек ва шоири тоҷик мегуфтанд. Баъд дар бораи Турсунзода сӯхан рафт. Яке аз онҳо дасташро ба китфи Турсунзода гузашта, ба таърифи ситош оғоз кард. «Аз авлоди Ҳайёму Сино, Саъди-ӯзбек Ҳофизи бузург аст ў». Баъд шеъри Турсунзодаро

► ЁДБУД

Мирзо Начмиддинов - устоде, ки тамоми умрашонро дар мактаб, бо шогирдону ҳамкорон гузаронид, ҳарфаш аз китоб буду таълим, адабу тарбия, илму маориф.

Үздаи деҳаи Дубебаи Чамоати деҳоти Ҷавонони нохияи Файзобод (соли 1951) буда, дар мактабҳои ба номи Абӯабдулоҳи Рӯдакии деҳа ва ба номи Н. К. Крупская таҳсили илм карда, пас аз хатми Дошишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи С. Айнӣ (иҳтиёси физика-математика) дар мактаби №22 - и деҳа ба фаъолияти омӯзгорӣ пардоҳт. Чун кори хубу босамар дошт, аз соли 1975 масъулияти дигареро бар дӯшаш бор кардан: ҷонишини директор. Ин вазифа устодро дар роҳбарӣ комилтар гардонд, дар пахӯн кардан таҷрибаи худу ҳамкорон ва тайёр кардан шоғирдни сазовор ном баровард. Ин буд, ки соли 1984 ба вазифаи директор таъйин гардида, ҳабдаҳ сол дар ин вазифаи пурмасъулият хизмати ҳалқу ватан кард. Заҳматҳои пурсамари устод Мирзо Начмиддинов бо як қатор ифтихорномаҳои Вазорати маориф, Грамотаи Совети вазирони ҷумҳурии Ҷонишини иҳтиёси чумхурий, Дошишкадаи ҷумҳурийи такими иҳтиёси ва бозомӯзӣ, макомоти нохия, нишони «Аълоҷи маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон» қадр

шудаанд.

Бо шогирдон кор кардан, дар вучудашон хисси ҳудшиносибу ватандӯстиро бедор намудан, кори душвор, масъулияtnok ва сергашвиш аст. Дар баробари ин падари фарзандон будан, онҳоро соҳибмâлумот ва ба роҳи илм ҳидоят кардан аз вазифаҳо буд, ки устод Мирзо Начмиддинов дар давоми умри бобаракати ҳуд сарбаландона иҷро намуд. Сухбатҳои ширини устод Мирзо Начмиддинов ҳеч аз ёдам намеравад. Боре дар бораи солҳои ҷониши шаҳрвандӣ, рӯзҳои аввали корияш сухан гуфта, бо ҷашмони пураш ба дунёи хотираҳо фурӯр рафт. Шуқрони сулҳо оромии қишиварро карда, сипосгузории ҳешро ба Асосгузори сулҳои вадҳати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомали Рахмон (28.08.2020) бо Ҷоизаи давлатии ба номи Исмоили Сомонӣ дар соҳаи илму техника қадрӣ гардидаанд: Абдугаффор - писари қалонии устод соли 2019 диссертасияи номзадияшро дар Шӯрои диссертасионии КОА Федератсияи Россия дар риштai илмҳои педагогӣ дифоъ намуда, ҳамчун дотсент баҳри пешрафти ватани азизамон, дар таълиму тарбия ва омода намудани қадрҳои баландиҳтисос ҳамон арзандай ҳудро гузашта истодааст. Абдусаттор дар пайравӣ ба бародари ҳуд ва ҳидоятҳои падари зиндаёд рисолаи номзадияшро дар риштai илмҳои иқтисодӣ соли 2020 дар Шӯрои диссертасионии КОА назди Прези-

ҳам мекунанд. Охир, онҳо дар симои фарзандон устоди азизи ҳудро мебинанд, дар амалашон кори он қасро. Устод Мирзо Начмиддинов 8 фарзанди ҳудро бо нахи омӯзгорӣ бузург карда, соҳиби маълумоти олӣ гардонид. Бо итминону ифтихор метавон гуфт, ки фарзандони устоди некуҳисоли мо бо ироданӣ қавӣ идомадиҳандай ҳоҳи падар буда, ҳамон шоистаи ҳудро дар рушди Тоҷикистони соҳибистиклол гузаштаанду мегузоранд. Имрӯз писарони устоди зиндаёд дар риштҳои гуногун илм ҳамкорӣ бурда, се нафарапон аллакай рисолаҳои илмии ҳудро дифоъ намуда, соҳиби дараҷа ва ӯнвонҳои илмӣ гардидаанд: Абдугаффор - писари қалонии устод соли 2019 диссертасияи номзадияшро дар Шӯрои диссертасионии КОА Федератсияи Россия дар риштai илмҳои педагогӣ дифоъ намуда, ҳамчун дотсент баҳри пешрафти ватани азизамон, дар таълиму тарбия ва омода намудани қадрҳои баландиҳтисос ҳамон арзандай ҳудро гузашта истодааст. Абдусаттор дар пайравӣ ба барodari ҳуд ва ҳидоятҳои падари зиндаёд рисолаи номзадияшро дар риштai илмҳои иқтисодӣ соли 2020 дар Шӯрои диссертасионии КОА назди Прези-

денти ҷумҳурии Тоҷикистон дифоъ намуд. Абдураҳмон айни ҳол дар Бонки давлатии Тоҷикистон - «Амонатбанк» фаъолият намуда, инчунин, бо навиштани рисолаи номзадӣ машғул аст. Мехоҳад дар рушду тараққиети иқтисодиётӣ мамлақат саҳмгузор бошад. Писари ҳурдии устод Асадулло рисолаи номзадияшро дар риштai илмҳои табиӣ-риёй соли 2017 дар ҳориҷи қишивар дифоъ намудааст. Шоистаи зикр аст, ки Асадулло аз ҷониби Асосгузори сулҳои вадҳати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳтарам Эмомали Рахмон (28.08.2020) бо Ҷоизаи давлатии ба номи Исмоили Сомонӣ дар соҳаи илму техника қадрӣ гардидаанд, ки ин ҳам самаро мактаби бузург ва орзу деринаи устоди равоншод Мирзо Начмиддинов буд. Оре, устоди зиндаёд орзу дошт, ки фарзандон қуллаҳои баланди илмро фатҳ намуда, дар пешрафти давлати соҳибистиклоламон ҳамон арзандай ҳудро гузоранд. Ин орзу неки падар ҷомаӣ амал пӯшида, имрӯз ҳамаи фарзандон дар самтҳои гуногун баҳри ободии ватани азизамон, фаъолиятдоранд ва ҳамчун мутахассиси сазовори замон бо маданијати баланд ва ахлоқи ҳамидаи инсонӣ дар байни ҷомеа шинох-

та мешаванд.

Устод ба омӯзгорони ҷавон ҳамеша таъқид мекард, ки ҳар яки мо бояд аз рӯйи вичдон, бо масъулиятиносӣ ба шогирдон дарс дихем. Устод Мирзо Начмиддинов воқеан ҳам, ба қасби омӯзгорӣ муҳаббати бенандоза дошт. Агар умр вафо мекард, имсол устоди нақуному бузурги мо - Мирзо Начмиддинов 70 - умин баҳори умри ҳешро дар иҳотаи фарзандону пайвандон ва шогирдон истиқбол мегирифт. Афсӯс, ки 4 сол қабл ҷониши ҳамони ҷавон ҳамеша таъқид мекард, ки ҳар яки мо бояд аз рӯйи вичдон, бо масъулиятиносӣ ба шогирдон дарс дихем. Устод Мирзо Начмиддинов воқеан ҳам, ба қасби омӯзгорӣ муҳаббати бенандоза дошт. Агар умр вафо мекард, имсол устоди нақуному бузурги мо - Мирзо Начмиддинов 70 - умин баҳори умри ҳешро дар иҳотаи фарзандону пайвандон ва шогирдон истиқбол мегирифт. Афсӯс, ки 4 сол қабл ҷониши ҳамони ҷавон ҳамеша таъқид мекард, ки ҳар яки мо бояд аз рӯйи вичдон, бо масъулиятиносӣ ба шогирдон дарс дихем. Устод Мирзо Начмиддинов воқеан ҳам, ба қасби омӯзгорӣ муҳаббати бенандоза дошт. Агар умр вафо мекард, имсол устоди нақуному бузурги мо - Мирзо Начмиддинов 70 - умин баҳори умри ҳешро дар иҳотаи фарзандону пайвандон ва шогирдон истиқбол мегирифт. Афсӯс, ки 4 сол қабл ҷониши ҳамони ҷавон ҳамеша таъқид мекард, ки ҳар яки мо бояд аз рӯйи вичдон, бо масъулиятиносӣ ба шогирдон дарс дихем. Устод Мирзо Начмиддинов воқеан ҳам, ба қасби омӯзгорӣ муҳаббати бенандоза дошт. Агар умр вафо мекард, имсол устоди нақуному бузурги мо - Мирзо Начмиддинов 70 - умин баҳори умри ҳешро дар иҳотаи фарзандону пайвандон ва шогирдон истиқбол мегирифт. Афсӯс, ки 4 сол қабл ҷониши ҳамони ҷавон ҳамеша таъқид мекард, ки ҳар яки мо бояд аз рӯйи вичдон, бо масъулиятиносӣ ба шогирдон дарс дихем. Устод Мирзо Начмиддинов воқеан ҳам, ба қасби омӯзгорӣ муҳаббати бенандоза дошт. Агар умр вафо мекард, имсол устоди нақуному бузурги мо - Мирзо Начмиддинов 70 - умин баҳори умри ҳешро дар иҳотаи фарзандону пайвандон ва шогирдон истиқбол мегирифт. Афсӯс, ки 4 сол қабл ҷониши ҳамони ҷавон ҳамеша таъқид мекард, ки ҳар яки мо бояд аз рӯйи вичдон, бо масъулиятиносӣ ба шогирдон дарс дихем. Устод Мирзо Начмиддинов воқеан ҳам, ба қасби омӯзгорӣ муҳаббати бенандоза дошт. Агар умр вафо мекард, имсол устоди нақуному бузурги мо - Мирзо Начмиддинов 70 - умин баҳори умри ҳешро дар иҳотаи фарзандону пайвандон ва шогирдон истиқбол мегирифт. Афсӯс, ки 4 сол қабл ҷониши ҳамони ҷавон ҳамеша таъқид мекард, ки ҳар яки мо бояд аз рӯйи вичдон, бо масъулиятиносӣ ба шогирдон дарс дихем. Устод Мирзо Начмиддинов воқеан ҳам, ба қасби омӯзгорӣ муҳаббати бенандоза дошт. Агар умр вафо мекард, имсол устоди нақуному бузурги мо - Мирзо Начмиддинов 70 - умин баҳори умри ҳешро дар иҳотаи фарзандону пайвандон ва шогирдон истиқбол мегирифт. Афсӯс, ки 4 сол қабл ҷониши ҳамони ҷавон ҳамеша таъқид мекард, ки ҳар яки мо бояд аз рӯйи вичдон, бо масъулиятиносӣ ба шогирдон дарс дихем. Устод Мирзо Начмиддинов воқеан ҳам, ба қасби омӯзгорӣ муҳаббати бенандоза дошт. Агар умр вафо мекард, имсол устоди нақуному бузурги мо - Мирзо Начмиддинов 70 - умин баҳори умри ҳешро дар иҳотаи фарзандону пайвандон ва шогирдон истиқбол мегирифт. Афсӯс, ки 4 сол қабл ҷониши ҳамони ҷавон ҳамеша таъқид мекард, ки ҳар яки мо бояд аз рӯйи вичдон, бо масъулиятиносӣ ба шогирдон дарс дихем. Устод Мирзо Начмиддинов воқеан ҳам, ба қасби омӯзгорӣ муҳаббати бенандоза дошт. Агар умр вафо мекард, имсол устоди нақуному бузурги мо - Мирзо Начмиддинов 70 - умин баҳори умри ҳешро дар иҳотаи фарзандону пайвандон ва шогирдон истиқбол мегирифт. Афсӯс, ки 4 сол қабл ҷониши ҳамони ҷавон ҳамеша таъқид мекард, ки ҳар яки мо бояд аз рӯйи вичдон, бо масъулиятиносӣ ба шогирдон дарс дихем. Устод Мирзо Начмиддинов воқеан ҳам, ба қасби омӯзгорӣ муҳаббати бенандоза дошт. Агар умр вафо мекард, имсол устоди нақуному бузурги мо - Мирзо Начмиддинов 70 - умин баҳори умри ҳешро дар иҳотаи фарзандону пайвандон ва шогирдон истиқбол мегирифт. Афсӯс, ки 4 сол қабл ҷониши ҳамони ҷавон ҳамеша таъқид мекард, ки ҳар яки мо бояд аз рӯйи вичдон, бо масъулиятиносӣ ба шогирдон дарс дихем. Устод Мирзо Начмиддинов воқеан ҳам, ба қасби омӯзгорӣ муҳаббати бенандоза дошт. Агар умр вафо мекард, имсол устоди нақуному бузурги мо - Мирзо Начмиддинов 70 - умин баҳори умри ҳешро дар иҳотаи фарзандону пайвандон ва шогирдон истиқбол мегирифт. Афсӯс, ки 4 сол қабл ҷониши ҳамони ҷавон ҳамеша таъқид мекард, ки ҳар яки мо бояд аз рӯйи вичдон, бо масъулиятиносӣ ба шогирдон дарс дихем. Устод Мирзо Начмиддинов воқеан ҳам, ба қасби омӯзгорӣ муҳаббати бенандоза дошт. Агар умр вафо мекард, имсол устоди нақуному бузурги мо - Мирзо Начмиддинов 70 - умин баҳори умри ҳешро дар иҳотаи фарзандону пайвандон ва шогирдон истиқбол мегирифт. Афсӯс, ки 4 сол қабл ҷониши ҳамони ҷавон ҳамеша таъқид мекард, ки ҳар яки мо бояд аз рӯйи вичдон, бо масъулиятиносӣ ба шогирдон дарс дихем. Устод Мирзо Начмиддинов воқеан ҳам, ба қасби омӯзгорӣ муҳаббати бенандоза дошт. Агар умр вафо мекард, имсол устоди нақуному бузурги мо - Мирзо Начмиддинов 70 - умин баҳори умри ҳешро дар иҳотаи фарзандону пайвандон ва шогирдон истиқбол мегирифт. Афсӯс, ки 4 сол қабл ҷониши ҳамони ҷавон ҳамеша таъқид мекард, ки ҳар яки мо бояд аз рӯйи вичдон, бо масъулиятиносӣ ба шогирдон дарс дихем. Устод Мирзо Начмиддинов воқеан ҳам, ба қасби омӯзгорӣ муҳаббати бенандоза дошт. Агар умр вафо мекард, имсол устоди нақуному бузурги мо - Мирзо Начмиддинов 70 - умин баҳори умри ҳешро дар иҳотаи фарзандону пайвандон ва шогирдон истиқбол мегирифт. Афсӯс, ки 4 сол қабл ҷониши ҳамони ҷавон ҳамеша таъқид мекард, ки ҳар яки мо бояд аз рӯйи вичдон, бо масъулиятиносӣ ба шогирдон дарс дихем. Устод Мирзо Начмиддинов воқеан ҳам, ба қасби омӯзгорӣ муҳаббати бенандоза дошт. Агар умр вафо мекард, имсол устоди нақуному бузурги мо - Мирзо Начмиддинов 70 - умин баҳори умри ҳешро дар иҳотаи фарзандону пайвандон ва шогирдон истиқбол мегирифт. Афсӯс, ки 4 сол қабл ҷониши ҳамони ҷавон ҳамеша таъқид мекард, ки ҳар яки мо бояд аз рӯйи вичдон, бо масъулиятиносӣ ба шогирдон дарс дихем. Устод Мирзо Начмиддинов воқеан ҳам, ба қасби омӯзгорӣ муҳаббати бенандоза дошт. Агар умр вафо мекард, имсол устоди нақуному бузурги мо - Мирзо Начмиддинов 70 - умин баҳори умри ҳешро дар иҳотаи фарзандону пайвандон ва шогирдон истиқбол мегирифт. Афсӯс, ки 4 сол қабл ҷониши ҳамони ҷавон ҳамеша таъқид мекард, ки ҳар яки мо бояд аз рӯйи вичдон, бо масъулиятиносӣ ба шогирдон дарс дихем. Устод Мирзо Начмиддинов воқеан ҳам, ба қасби омӯзгорӣ муҳаббати бенандоза дошт. Агар умр вафо мекард, имсол устоди нақуному бузурги мо - Мирзо Начмиддинов 70 - умин баҳори умри ҳешро дар иҳотаи фарзандону пайвандон ва шогирдон истиқбол мегирифт. Афсӯс, ки 4 сол қабл ҷониши ҳамони ҷавон ҳамеша таъқид мекард, ки ҳар яки мо бояд аз рӯйи вичдон, бо масъулиятиносӣ ба шогирдон дарс дихем. Устод Мирзо Начмиддинов воқеан ҳам, ба қасби омӯзгорӣ муҳаббати бенандоза дошт. Агар умр вафо мекард, имсол устоди нақуному бузурги мо - Мирзо Начмиддинов 70 - умин баҳори умри ҳешро дар иҳотаи фарзандону пайвандон ва шогирдон истиқбол мегирифт. Афсӯс, ки 4 сол қабл ҷониши ҳамони ҷавон ҳамеша таъқид мекард, ки ҳар яки мо бояд аз рӯйи вичдон, бо масъулиятиносӣ ба шогирдон дарс дихем. Устод Мирзо Начмиддинов воқеан ҳам, ба қасби омӯзгорӣ муҳаббати бенандоза дошт. Агар умр вафо мекард, имсол устоди нақуному бузурги мо - Мирзо Начмиддинов 70 - умин баҳори умри ҳешро дар иҳотаи фарзандону пайвандон ва шогирдон истиқбол мегирифт. Афсӯс, ки 4 сол қабл ҷониши ҳамони ҷавон ҳамеша таъқид мекард, ки ҳар яки мо бояд аз рӯйи вичдон, бо масъулиятиносӣ ба шогирдон дарс дихем. Устод Мирзо Начмиддинов воқеан ҳам, ба қасби омӯзгорӣ муҳаббати бенандоза дошт. Агар умр вафо мекард, имсол устоди нақуному бузурги мо - Мирзо Начмиддинов 70 - умин баҳори умри ҳешро дар иҳотаи фарзандону пайвандон ва шогирдон истиқбол мегирифт. Афсӯс, ки 4 сол қабл ҷониши ҳамони ҷавон ҳамеша таъқид мекард, ки ҳар яки мо бояд аз рӯйи вичдон, бо масъулиятиносӣ ба шогирдон дарс дихем. Устод Мирзо Начмиддинов воқеан ҳам, ба қасби омӯзгорӣ муҳаббати бенандоза дошт. Агар умр вафо мекард, имсол устоди нақуному бузурги мо - Мирзо Начмиддинов 70 - умин баҳори умри ҳешро дар иҳотаи фарзандону пайвандон ва шогирдон истиқбол мегирифт. Афсӯс, ки 4 сол қабл ҷониши ҳамони ҷавон ҳамеша таъқид мекард, ки ҳар яки мо бояд аз рӯйи вичдон, бо масъулиятиносӣ ба шогирдон дарс дихем. Устод Мирзо Начмиддинов воқеан ҳам, ба қасби омӯзгорӣ муҳаббати бенандоза дошт. Агар умр ва